

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

DUBEN 2011

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině milostí
Sola Fide - Jedině vírou*

OBSAH

Kdybyste věřili Mojžíšovi	1
Stvoření a naturalismus	2
Kurz biblického poradenství	6
Svoboda nebo bezbožnost?	7
Obětoval Jiftách svou dceru?	12
Zimní konference Jedině z milosti	17
Pelagiánská h	21
Prohlídka u lékaře	26
Duch svatý a kázání	27
Samotné Písmo	31
Věda prokázala, že Bůh neexistuje	34
Boží láska	35
Roztržená opona	41
Boží pohled na homosexualitu	41
Napsali jste nám	45
Hospodaření 2010	46

KDYBYSTE VĚŘILI Mojžíšovi ...

Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. Nevěříte-li tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům? (J 5,46-47)

Kdybyste věřili Mojžíšovi, věřili byste i ve mně. Tato slova byla určena farizeům a zákoníkům - náboženským vůdčům Izraele. Tito lidé odmítli Krista, proto-

že odmítli Boží Slovo dané skrze Mojžíše. Ale Mojžíš psal o Ježíši!

Vidíme lidi, kteří chtěli mít Boží slovo, ale nechtěli Ježíše. Nechtěli vidět to, co Boží slovo říká. Tvrdili sice, že stávi na Božím slově, znali toto slovo, ale nepřijímali ho.

I dnes jsou lidé, kteří se ohánějí Bibli, ale z Ježíše dělají lháře. Stávi se nad Boží slovo jako jeho soudci namísto toho, aby se nechali soudit Božím slovo a podřídili se mu. Kdykoliv se člověk stává autoritou nad Písmem, tak se stává slepým vůči Kristu i jeho slovu a dostává se pod Boží soud. Nevěřit Božímu slovu a nepřijmout ho do svého života znamená odmítnout život s Bohem navěky.

Ale všimněte si, co Ježíš říkal znalčům Písma, kteří se ohrazovali vůči to-

2 ZÁPAS O DUŠI

mu, že by nevěřili v Mojžíše, že by neznali Boží slovo:

Nečetli jste u Mojžíše? ... Co je psáno v zákoně? ... Nečetli jste, co říká Bůh? ... Je psáno ... Neboť je psáno ... jak je psáno ... všechno, co je o mě psáno ...

Znovu a znovu odkazuje Pán ‚znalce Písma‘ zpět do Písma. Ani do Talmudu, ani k židovské tradici, ani k teologům ani k filozofům nebo vědcům. Pán odkazuje na Mojžíše. Nevěřili snad židovští učenci starozákonním Písmům? Zcela jistě by horlivě prohlašovali, že oni, právě oni jsou ti, kdo věří v Mojžíše.

Když přišli východní mudrci za Herodem s otázkou, kde se má narodit židovský král, tak farizeové a zákoníci vysypali z rukávu: v Betlémě, jak je psáno u proroka (Mt 2,5). Kolik z nás zná jen zběžně alespoň obsah Micheášova proctví, a kdo z nás by z něj dovedl ocitovat třeba pár veršů? Znali Písmo a znali ho dobře. Ale nevěřili mu!

A Pán jim jasně ukazuje, že věří jen tomu, čemu sami věřit chtějí. Jen tomu, co se jim líbí. Celé Písmo nakonec vykládají s nasazenými brýlemi tradice otců. Sami sebe učinili mírou všech věcí. Takže nikoliv Mojžíš, nikoliv slovo Boží:

◆ *Jak dovedně rušíte Boží přikázání, abyste zachovali svou tradici! (Mk 7,9)*

Situace je stále stejná – lidé se nemění ani jejich srdce. Lidé chtějí vládnout nad Božím slovem a nechť se podřizovat tomu, co nám Bůh prikazuje. Jako rozhněvaní hříšníci chceme svýma rukama držet Boha nad propastí svého vlastního soudu a zapomínáme, že to je Bůh, který ve své milosti oddaluje soud nad námi. I dnes je mnoho tradic, které zatemňují úradek Boží, jsou zde autority – lidské autority, které by se chtěli stavět nad Boží slovo.

Mnoho evangelikálů dnes zapomíná na to, že lidský rozum je poskvrněný hříchem a tak propadají klamu lidské učnosti. Potom je to filozofie, která vysvětluje Bibli, je to psychologie, která dává Bibli a učení o člověku a hříchu ‚jasný význam‘, je to věda, která nás učí, co máme vidět v Bibli a co nikoliv, čemu máme věřit a jak. Podívejte se ale, jak se Písmo dívá na lidský rozum, a jak se Bůh dívá na výplody nevěřící mysli a dílo rukou bezbožných:

◆ *Poskvrněným a nevěřícím nic není čisté. Jak jejich rozum, tak jejich svědomí jsou poskvrněny. Prohlašují, že znají Boha, avšak svým jednáním to popírají. Jsou odporní, neposlušní a neschopni jakéhokoli dobrého skutku. (1T 1,15–16)*

V minulém čísle Zápasu o duši jsme publikovali několik článků, které se dotýkaly otázky stvoření a evoluce. Chtěli jsme ukázat na nesmiřitelný kontrast mezi těmito dvěma vírami – vírou v Boží stvoření, jak je popsáno u Mojžíše a vírou ve vědecké stvoření, jak je popsáno v knihách evolučních vědců.

Pokud jsme některé z našich čtenářů zmátlí, tak se za to omlouváme. Již mnohokrát jsme v ZODu poukazovali na to, že evoluční koncept je neslučitelný s biblickou zprávou o stvoření.

Theoreticky bychom sice tento koncept mohli sloučit s tím, co popisuje kniha Genesis a řada dalších míst v Písmu, **ale vždy to bude za cenu toho, že postavíme nějakou další autoritu nad Mojžíše, nad Boží slovo** – ať již to bude evoluční věda, nebo filozofie, či cokoliv jiného. A v takovém případě se vždy vystavujeme stejnému nebezpečí jako farizeové a zákoníci z Jana 5 – že nám

naše nevěra v Mojžíše zasleplí oči a zatvrdí srdce vůči víře v Ježíše.

Chceme-li se učit o stvoření, musíme začínat tam, kde začínal náš Pán – a On neodkazoval na teorie Aristotela nebo jiných filozofů, ale odkazoval na Mojžíše, na Boží slovo. Pán musí být naším vzorem ve všem – a tedy také v našem přístupu k Božímu slovu a k názoru na stvoření.

V opačném případě brzy dojdeme tam, kam došel jeden z kazatelů církve, která ještě před sto lety ve svém názvu nesla slovo „reformovaná“, když prohlašuje (viz ZOD 107, s. 12), že „nelze jenom vykládat Bibli Bibli“. Tím popírá naprosto zásadní a klíčový princip reformace – Sola Scriptura, pouze Písmo. Je to zcela přirozený důsledek nevěry v Mojžíše,

který může velice snadno vyústit v nevěru v Krista. Netvrdím, že to je nutný nebo nevyhnutelný důsledek, ale je snadný, lákavý a máme-li být důslední, potom také přirozený.

Proto vás, naši milí čtenáři, chceme znovu povzbudit k tomu, abyste zkoumali Písma, abyste to, co čtete v našem časopise, četli spolu s otevřenou Bibli, srovnávali místa v Písmu, dohledávali si biblické odkazy a neváhali se postavit proti tomu, co s Písmem nesouhlasí.

◆ *Židé v Beroji byli přístupnější než v Tesalonice: Přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel. (Sk 17,11)*

– Jaroslav Kernal –

STVOŘENÍ A NATURALISMUS

Podle zákonů fyziky se vesmír může náhle objevit jako náhodná kvantová událost a vytvořit sám sebe z prázdnoty. (Hledání nekonečna, 1996)

ZOD 107 se několika články věnoval tématu teistické evoluce. Zejména je třeba ocenit, že ukázkou z knihy dr. M. Lloyd-Jonese zaujal k této věci jednoznačné stanovisko z hlediska biblického učení. Uvedené biblické argumenty jsou tak jasné, že k nim není co dodat. Stvoření člověka, pád do hříchu, povaha smrti a Kristus jako druhý Adam jsou části konsistentního, vnitřně soudržného pohledu Písma, se kterým se koncept teistické evoluce dostává do velkých rozporů. Tímto článkem bych chtěl upozornit, že k podobnému závěru se dostaneme i při hodnocení věci ze strany vědy.

Na první pohled se zdá, že evoluční popis přírody má povahu prokázaného vědeckého poznání, a tak s ním sekularizovaná veřejnost dnešní doby nemá žád-

ný problém. Ve skutečnosti však jeho základy nejsou o nic lepší než v názorech z doby před Darwinem. Ještě v 1. pol. 19. st. (před Pasteurem) vládla v lékařství nauka o samovolném vzniku nemocí, která vycházela z nauky o samoplození. Ta tvrdila, že nemoci, mikroorganismy, ale i vyšší formy života vznikají samy od sebe všude, kde jsou pro to vhodné podmínky. J. K. Helmont, slavný chemik 17. století a autor chemického názvosloví, uvádí např. tento recept na výrobu myši:

Vezměte prádelní hrnec, dejte do něho špinavou košili, hrst obilí a kus sýra. Za nějaký čas najdete v hrnci dospělé myši, které vznikly samovolně z neživého obsahu hrnce.

Tyto názory vyvrátil francouzský chemik Louis Pasteur, který kolem roku

4 ZÁPAS O DUŠI

1860 dokázal, že život vzniká jen ze života, což znamenalo zásadní převrat v chápání živého světa. Na schodišti domu v Paříži, kde měl laboratoř, je tabulka s tímto nápisem:

V této podkrovní místnosti... Pasteur zařídil laboratoř, v níž dokázal, že mikroorganismy nevznikají samy od sebe.

Podobně současná molekulární biologie zjišťuje, že složité biochemické systémy, jako např. srážlivost krve, imunitní systém či samotná živá buňka, nemohly vzniknout neřízenými přírodními procesy, nýbrž že vykazují zřetelné rysy plánu a konstrukce. V rozporu s tímto poznáním však evoluční teorie i dnes tvrdí, že živé vzniklo samovolně z neživého, a neřízené spontánní procesy byly i v základu dalšího rozvoje života. Vysvětlení tohoto postoje spočívá v tom, že filozofickým základem evolučního popisu je naturalismus, který z principu nic jiného než přírodní působení nepřipouští. Prof. P. E. Johnson, autor známé knihy *Spor o Darwina*, k tomu v jiné své knize říká:

Cílem je poskytnout kompletní naturalistický obraz reality, který je definován úsilím úplně z něho odstranit Boha. Fyzici a kosmologové jsou v tomto ohledu lidé s náboženským přesvědčením, ale jejich náboženstvím je většinou věda samotná, a jediný příběh stvoření, který uznávají, je realita přístupná vědeckému zkoumání. (Reason in the Balance)

Člověk je v tomto pohledu jen nejvyšší formou existence hmoty, posledním výhonkem živočišného světa:

Člověk neznamena vůbec nic. Je kosmicky bezvýznamný, nepatrná náho-

da přírody, epizoda. Pro běh světa to nemá jakýkoli význam. Beze stopy to pomine, bez následků (H. J. Störig).

Je jasné, že takovéto chápání světa je s biblickým pohledem naprosto neslučitelné. Materialistický naturalismus a biblický teismus představují dvojí paradigma – dva rámcové přístupy výkladu přírody – které jsou v zásadním protikladu. Teistická evoluce – jako pokus o kompromis mezi nimi – zde hraje nedůstojnou roli, je produktem bez přidané hodnoty: do evolučního schématu, koncipovaného jako vědecká teorie, vnáší teologické argumenty, aniž ho zásadně kritizuje. Ukažme si to pohledem na obsah dvou knih, které u nás vyšly v nedávné době.

Prvním titulem je kniha *Co je evoluce* (Academia 2009, 354 s.), od amerického biologa Ernsta Mayra (1904–2005). Ernst Mayr byl dlouholetým profesorem biologie na Harvardově univerzitě, je považován za jednoho z nejvýznamnějších evolučních biologů moderní doby. Noviny *The New York Times* ho označily za Darwina 20. století. V knize podává aktuální pohled na evoluční biologii určený běžnému čtenáři. „*Lepší kniha o evoluci není. A žádná jí podobná další kniha ani nikdy nebude*“ – tak končí úvodní slovo J. M. Diamond, jeden z jeho žáků, a tak ji čtenář otevírá s očekáváním a trochou napětí. První část nabízí úvod do problematiky (v jakém světě žijeme, vzestup živého světa, o důkazech evoluce), obsahem dalších dvou je podrobnější výklad základů evoluční biologie, poslední část je věnována evoluci člověka. Základní idea knihy se nijak neliší od klasické gradualistické Darwinovy koncepcce. Autor zdůrazňuje význam tzv. po-

pulačního myšlení, podle kterého evoluce neprobíhá na úrovni genů, nýbrž na úrovni místních populací daného druhu. Každá taková populace vykazuje variabilitu příslušných jedinců, a to vytváří prostor – poskytuje materiál – pro působení přírodního výběru. Jedině ten (žádné metafyzické příčiny neexistují) je zodpovědný za všechny změny v živé přírodě, od jednoduchých adaptací, přes formování nových tělních struktur, až po vznik nových druhů. Výmluvné ovšem je, že ze sedmi kapitol druhé a třetí části knihy se šest kapitol týká jevů mikroevoluce (limitovaných změn v rámci druhu, které nejsou předmětem žádného sporu), kdežto vlastnímu vzniku druhů (makroevoluci) je věnována jen jedna. Není divu, neboť důkazů (z oblasti paleontologie i genetiky) je poskrovnu, a je sympatické, že kniha tuto důkazní nouzi opakovaně připouští. Důsledkem pak je, že nejdůležitější části knihy jsou nepřesvědčivou směsí evolučního historického vyprávění, spekulací a domněnek. To však nic nemění na sebevědomém hodnocení autora, že evoluci „nadále nelze nazývat teorií“, ale je třeba „*ji brát stejně jako heliocentrismus – jako skutečný stav věcí*“. To platí i pro původ člověka, kde nám autor předkládá tento scénář: Vývoj našeho rodu začal kdysi dávno v moři (konkrétně to byly lalokoploutvé ryby); před nějakými 200 mil. let naši vodní předkové vystoupili na souš a vývoj pak pokračoval, až se zde před 25 mil. let objevili lidoopi. Ze společného předka se před 6–8 mil. let oddělily dvě větve, z jedné se vyvinul šimpanz a z druhé tvor zvaný Australopithecus. Od toho pak vývoj vedl přes Homo erectus až ke vzniku našeho druhu (Homo sapiens) v době před 200 tisíci

lety. Důkazy svědčí o tom, uzavírá prof. Mayr, že našimi nejbližšími příbuznými jsou šimpanzi, kteří „*jsou příbuznější člověku než gorilám*“.

Je celkem zbytečné dodávat, že kniha je psána z pozice materialistického naturalismu, kde pro Boha a jeho působení není žádné místo: „*Víru, že svět stvořil všemohoucí Bůh, nazýváme kreacionismus... Víra obsažená v kreacionismu odporuje vědeckým poznatkům*“, poznamenává Mayr ve stručnosti, aniž se zabývá detaily. Na často kladenou otázku „*Jak se vyvinulo lidské vědomí?*“ pak bez rozpaků odpovídá: „*Odověď je skutečně jednoduchá: ze zvířecího vědomí! Předpoklad o jedinečnosti lidského vědomí je široce rozšířen. Naprosto neoprávněně.*“

Druhá kniha se jmenuje *Když se víra s vědou nehádá* (Testament 2008, 200 s.), a napsal ji Pavel Javornický. Autor (nar. 1932) vystudoval biologii na Karlově univerzitě, poté pracoval v hydrobiologické laboratoři ČSAV, pak od roku 1976 až do důchodu působil jako kazatel Církve bratrské. Vztahem víry a přírodních věd se zabývá již od dob studií, kniha je výsledkem jeho dlouholetého přemýšlení o tomto tématu. Její celkové pojetí je možné charakterizovat vyjádřením známého neuropatologa dr. Koukolíka:

Pokud teologie eliminuje evoluci, riskuje, že se stane intelektuálním muzeem.

Takové nebezpečí Pavlu Javornickému určitě nehrozí. Na jedné straně sice jednoznačně vyznává víru v Boha Stvořitele a předkládá zajímavé informace o geniálních konstrukčních principech života na nejrůznějších úrovních, na druhé straně však uznává evoluční teorii v téměř plném rozsahu: „*Bůh stvořil všechno na*

6 ZÁPAS O DUŠI

počátku i s ohromující schopností rozvíjet se“ – to je základní premisa knihy. „Fosilie opravdu ukazují... celkový postup od jednoduchého ke složitějšímu a vzájemnou přibuznost všeho živého.“ To se týká i pohledu na původ člověka: „Naši předkové se objevili náhle na jednom místě (zřejmě v Africe)... Jejich těla mohl Stvořitel připravovat po miliony let evolucí tzv. hominidů“. Anebo: „Vytvoření našich těl nebyla Boží sochařská práce. Stvořitel si je připravoval dlouhými postupnými změnami našich polozvířecích předků – hominidů. V tom měl Darwin zřejmě pravdu.“ „Jak víme, že to bylo tak, jak tvrdí antropologové? Jsou to solidně podložené teorie a biblickou zprávu nevyklučují. Oba první skuteční lidé nevyškočili ze země, ale Bůh si mohl připravovat jejich těla a mozky dlouhou řadou předků, kteří ještě nebyli plně lidští... Biblicky orientovaný křesťan proto nemusí být pohoršen úvahami o tzv. živočišném původu člověka.“ Bible samozřejmě trvá na rozlišení lidského a mimolidského, přímý Boží zásah se ale vztahuje pouze k duši. V každém případě z autorova přesvědčení, že „fakt evoluce je solidně doložen a že „není v rozporu se způsobem Božího tvo-

ření“, plyne závěr, že se s poznáním současné přírodovědy „nemusíme hádat“.

Javornického kniha je psána z pozice teistické evoluce, která podání Bible podřizuje evolučnímu konceptu. To je ovšem nutně spojeno s razantní změnou podstatných částí biblického učení a vede k tomu, že obsah biblických sdělení je účelově posouván do úplně jiných poloh. Mluví např. o stvoření člověka, což ale „nutně neznamená, že Adam a Eva neměli žádné předky“. Mluví sice o Stvořiteli, ale věří, že Bůh k vrcholu svého stvoření dospěl až po milionech let absurdní metodou vymírání nesčetných generací nižších tvorů atp. Evoluční teorie ovšem vznikla a stále je myšlena jako způsob naturalistického popisu přírody, kde nějaká transcendence nemá co dělat. K tomu, co již bylo uvedeno z knihy prof. Mayra, připojme ještě vyjádření dvou renomovaných darwinistů: „Darwinovým úmyslem bylo odstranit celou ideu Boha jako stvořitele organismů z oblasti rozumné diskuse“ (sir Julian Huxley). „Evoluce je nedokázaná a nedokazatelná. Přesto však v ni věříme, protože jedinou alternativou k ní je akt stvoření, a to je

V ČASECH DOBRÝCH A ZLÝCH

kurz biblického poradenství pro manželské páry

27. – 30. července 2011, Hotel Semerink, Janov nad Nisou

Tento kurz je studijní a rekreační příležitostí pro svobodné, manželské páry nebo celou rodinu. V rámci kurzu proběhne 25 vyučovacích hodin (8:30–14:30 hod.), na kterých budeme hovořit o aplikaci biblických principů a metod při poradenství manželským párům. Během přednášek bude zajištěn zvláštní program pro děti (2–12 let). Přednášet bude dr. George Scipione.

Další informace nebo přihlášku můžete získat na tel. číslo: 721 926 683 (Jerry a Marilyn Farníkovi), na e-mailu: jmfarnik@gmail.com nebo na stránkách:

<http://zod.reformace.cz/v-casech-dobrych-a-zlych>

Cena kurzu je 1050,- Kč/dospělá osoba/pobyť (vč. plné penze).

nemyslitelné“ (sir Arthur Keith). Dá se pochopit, když ji – bez ohledu na fakta – se vši rozhodností hájí materialisté, neboť ti vlastně jinou možnost ani nemají: živá příroda zde je a nějak se přece vyvinout musela. Je však politováníhodné a matoucí, když se jí – byť v uhlazené

podobě teistické evoluce – dostává zastání z okruhu věřících, kteří mají v biblickém učení o stvoření jasnou alternativu. Pamatujme – stvoření se nerovná evoluce. Filozofickým základem evoluční teorie je naturalismus.

– Josef Potoček –

SVOBODA NEBO BEZBOŽNOST

V roce 1989 jsme stáli na náměstí a skandovali „SVOBODU, SVOBODU!“, cinkali přitom klíči a byli nadšení a překvapení z toho, že otroctví komunismu pomíjí a můžeme zažít svobodu na vlastní kůži. S příchodem svobody jsme pak byli o to více překvapeni, co všechno jsou lidé schopni považovat za „svobodu“.

Poslední dobou jsem si povídal s několika lidmi na téma „svoboda“ a byl jsem poněkud překvapen, že i mnozí lidé z křesťanského prostředí jsou na tom podobně a vykládají si slovo svoboda velmi podivně a dokonce se snaží takový obsah pojmu svoboda vložit do pojmu „svoboda v Kristu Ježíši“.

V Kristu Ježíši je opravdová svoboda, ale ta svoboda má velmi daleko od způsobů, kterými by chtěli prožívat svobodu lidé ve světě.

Svoboda vybírat si dobro nebo zlo

Někteří lidé mají představu, že ve světě existuje svobodná volba „vybírat si dobro a zlo“, svobodně si vybrat, jestli člověk „hřeší nebo nehřeší“. Přemýšlím o tom, jak to asi vypadá: Jestli takový člověk, co si svobodně vybírá dobro a zlo, se někde ocitne s hezkou ženou, tak se svobodně rozhoduje, jestli se s ní vyspí, nebo ne. Když si s někým povídá, tak se svobodně rozhoduje, jestli bude mluvit pravdu, nebo jestli bude lhát a vymýšlet si. Když se mu něco nepovede, tak se svobodně rozhoduje, jestli se bude rouhat, nebo dobrořečit Bohu.

Když jde někdo do obchodu a zcela svobodně se rozhoduje, jestli za zboží v obchodě zaplatí, nebo zda si ho odnese bez placení, tak takovému člověku neříkáme „svobodný“ člověk, ale nazýváme ho třeba „zločinec“, „zloděj“, „podvodník“, člověk „amorální“, „zlý“, „bezcharakterní“ a podobně. Pokud člověk pobíhá po ulici a má „svobodu“ sbalit na potkání kohokoliv a vyspat se s ním, neříkáme, že je „svobodný“, ale říkáme, že je „sukničkář“, „nevěrník“ nebo „záletník“. Stejně nazýváme člověka, který má svobodu lhát, ubližovat druhým, rouhat se Bohu nebo má jakoukoliv jinou „svobodu“ vybírat si zlo.

„Normální“ svobodný člověk má jen jednu jedinou svobodu: Vzít si zboží, zaplatit ho u kasy a teprve pak si ho odnést domů. Má nulovou svobodu zboží ukrást bez placení a taková „svoboda“ mu v životě vůbec neschází, neomezuje ho. Stejně tak ho neomezuje mluvit pravdu, nespát s každým na potkání nebo nerouhat se Bohu. Pokud se straní zla, nepřipadá si nesvobodný, ba naopak: svoboda od zla normálního člověka v ži-

8 ZÁPAS O DUŠI

votě posiluje. „Svoboda“ kráší, lhát, podvádět či vybírat si jakékoli jiné zlo není člověku k ničemu užitečná, není v životě člověka potřebná. Bez téhle „svobody“ není normální člověk žádným způsobem omezen.

Svoboda a smlouva

Setkal jsem se i s tím názorem, že když je člověk svobodný, může si dělat cokoli, i když uzavře smlouvu. Že když člověk uzavře manželství, je stále svobodný a není manželskou smlouvou nijak omezen. To je pro mne poněkud šokující, vědět, že jsou kolem mne lidé s tímto názorem.

Pokud nějaký člověk uzavře smlouvu a je nadále svobodný, není vázán podmínkami té smlouvy a je schopen si dělat dále cokoli chce, bez ohledu na uzavřenou smlouvu, tak takovému člověku neříkáme „svobodný“, ale říkáme, že je „nesvéprávný“. Je potřeba, aby jeho rodiče, děti nebo jiní příbuzní co nejdříve sebrali dotyčnému občanku a požádali soud, aby tohoto člověka zbavil svéprávnosti a určil mu opatrovníka.

Normální svéprávný člověk, pokud uzavře smlouvu, přestává být svobodný vzhledem k dané smlouvě a je zavázán dodržovat to, co je ve smlouvě psáno. Schopnost omezovat vlastní možnosti a rozhodování, zavazovat se smlouvou s někým druhým a závazky dodržovat je nejzákladnější možný rys skutečné svobody a svéprávnosti člověka a jeden ze základů a pilířů naší kultury.

K uzavření smlouvy je třeba svoboda a svobodné rozhodnutí člověka, ale pokud už k uzavření smlouvy dojde, tak si normální člověk nepřipadá nesvobodný, pokud dodržuje závazky vyplývající ze smlouvy, kterou uzavřel. Ani ho nenapadne, že by byl nějak degradovaný tím,

že to musí dělat. V klidu platí za telefon, který si objednal, pracuje v zaměstnání, do kterého nastoupil, dodává zboží svému obchodnímu partnerovi, miluje svoji ženu a děti a stará se o ně a nijak mu nevadí, že se k dané věci zavázal smlouvou.

Svoboda a láska

Někteří lidé říkají: Láska může být jen ve svobodě. A dodávají: Ve svobodě dělat si cokoli, co si člověk vybere, ve svobodě vybírat si dobro a zlo, ve svobodě dodržovat, nebo nedodržovat smlouvu, ve svobodě poslouchat, nebo neposlouchat, starat se, nebo nestarat...

Lidem ve světě, kteří jsou svéprávní, se nechce dělat závazky. Ale uvědomují si závažnost smlouvy a pak říkají, že „k lásce nepotřebují papír“ a vyhýbají se uzavření manželské smlouvy, jak jen mohou, „aby mohli milovat ve svobodě“. Pro tento druh lidí je nepředstavitelné zavázat se „budeme spolu v dobrém i zlém až do smrti“, protože při tom „ve zlém“ už by to nebyla láska.

Ve skutečnost má láska muže a ženy možnost opravdu se rozvinout právě jen tehdy, kdy se lidé cíleně vzdají části své svobody, vzdají se možnosti flirtovat s kolegy v práci, možnosti hledat si jiného partnera, možnosti spát s kdekým, možnosti odejít, když jdou věci špatně a mnoha dalších možností, které má zcela nezávislý a „svobodný“ člověk bez manželské smlouvy. Pokud se normální člověk vzdá své svobody a uzavře manželskou smlouvu, stane se místo „svobodným“, „svobodnou“, najednou „ženatým“ nebo „vdanou“, nijak mu to nebrání v tom, aby svou ženu nebo svého muže člověk miloval ještě více než „ve svobodě“.

O lidech, kteří mohou prožívat lásku jen ve svobodě, a když to nevydrží

v dobrém, tak odchází, neříkáme, že jsou „svobodní“, ale říkáme, že jsou „nezodpovědní“ nebo že chtějí být „nezávislí“. Odmítají na sebe vzít opravdovou zodpovědnost za druhého člověka a za vztah, který s ním budou dlouhodobě tvořit a budovat, odmítají se vydat druhému tak, že by na něm měli být závislí.

Svoboda a vztahy lidí

Pokud je někde člověk, který se dostal do problémů (například vyhořel) a jiný člověk má naprostou svobodu dotyčnému pomoci, nebo se na něj vykašlat, tak neříkáme, že takový člověk je „svobodný“ ale říkáme, že takový člověk je „lhostejný“.

Pokud je někde člověk, který žije s jinými lidmi několik let nebo desítek let a má naprostou svobodu se o druhé lidi, se kterými je, nezajímat, nic o nich nevědět, mít je a ani je nepozdravit, tak takovému člověku říkáme „podivín“ spíše než „svobodný člověk“.

Pokud je někde člověk, jemuž se ztratilo dítě a on má naprostou svobodu sedět doma a dítě nehledat, tak o takovém člověku například říkáme, že je „bezcitný“ spíše než „svobodný“.

Pokud je někde táta, který se pohádal se synem a má svobodu svého syna nevidět stejně jako onen syn svého otce, neříkáme, že jsou „svobodní“, ale říkáme, že jsou „furianti“, „tvrdé palice“ a podobně.

Normální svobodný člověk má schopnost navazovat vztahy s lidmi, starat se o ně. Pokud svobodný člověk někoho miluje, tak ho ta láska váže, láska způsobuje, že člověk nejedná zcela svobodně, ale má náklonnost k tomu, koho miluje, snaží se mu pomoci, vyhledává ho, myslí na něj a hledá jeho vůli a ne svojí. K tomu, koho člověk miluje, se chová jinak než k lidem, ke kterým lásku nemá. Láska

rozpouští těžkosti mezi lidmi, přitahuje lidi k sobě, přikrývá a odpouští chyby a provinění.

Lidi, kteří toto neznají a žijí zcela „svobodně“, bez ohledu na vztahy, nejsou „svobodní“, ale spíše by se dali nazvat „lhostejní“, nebo dokonce i „bezcitní“ či „lidé s kamenným srdcem“.

Svoboda nebo svévole

Občas potkávám některé lidi, kteří říkají: „Já vím, že Bůh chce, abych už tohle v životě nedělal (abych už nebyl bez práce, nepodváděl na daních, poctivě pracoval, netelefonoval za peníze zaměstnavatele, ...). ALE JÁ si myslím, že to není tak špatné a CHCI si věci dělat podle svého.“

Pokud někdo zná Boha, ví, že Bůh je, ví, že Bůh je dobrý a že chce pro člověka dobré věci, a přesto si dělá věci po svém, podle své „svobodné“ vůle, tak takovému člověku neříkáme „svobodný“, ale nazýváme ho „svévolník“.

„Svoboda“ žít si po svém, neptat se po Boží vůli a neřídit se Boží vůlí, pokud jí znám, není k ničemu dobrému užitečná. Pro normální život křesťana není taková „svoboda“ potřebná.

„Normální“ křesťan se ptá stále na Boží vůli v mnoha věcech svého života a poslouchá Boha. Pokud nemá svobodu žít si „podle své vůle“, ale poslouchá Boha, nijak ho to v životě neomezuje, nepřipadá si méněcenný nebo degradovaný, ale poddání Bohu u něj funguje přesně naopak: Rozpoznání a poslušnost Boží vůle sytí jeho život.

Svoboda nebo bezzákonost

Někdy narážíme na lidi, kteří říkají:

Vždyť je to jedno, jak člověk žije a co dodržuje. Nikde není žádná absolutní norma, každý má svoje normy, všech-

10 ZÁPAS O DUŠI

no je relativní, můžeme svobodně dělat cokoli, MY jsme norma a to, co děláme, je správně. Proto jezme, pijme, než umřeme, ať si to tu užijeme.

Tak dnes máme běžně uzákoněné potraty, ve školách učitelé pouští dětem pornografické filmy stejně jako celému národu televize, krádež bohatým a závist je morálně omluvitelná protože jsou bohatí, o rodiče se stará stát v domovech důchodců a o batolata v jeslích, Bohu se může rouhat, kdo chce, jak chce, a když se někdo ozve a chtěl by žít podle vyšších a absolutních norem, je to pro bezzákonné lidi „středověk“. A všem ve světě tento stav připadá „normální“.

Pokud má někdo „svobodu“ být sám sobě normou a tou normou se řídit, neříkáme, že je svobodný, ale říkáme, že je „bezzákonný“. Bezzákonnost je také základ věcí na konci světa: Až vzroste bezzákonnost, vychladne láska mnohých a ten, který pak nastoupí, syn zhouby, bude člověkem bezzákonnosti.

Spravedlivý a svobodný člověk nemá s bezzákonností nic společného. V klidu přivede na svět své děti, stará se o své rodiče, nezavidí bohatým či cokoli dalšího a nepřipadá si tím ve své svobodě omezený. Dodržuje bez potíží a pocitu omezení zákony svého státu (které nejsou proti svědomí a Bohu) a nepřipadá si tím omezen.

Svoboda nebo bezbožnost

Někteří lidé říkají: S Bohem můžu žít jen ve svobodě. Jenom když si můžu svobodně vybrat, jestli Boha odmítnu, nebo přijmu, tak to je „pravá svoboda“. A zrovna teď chci odmítnout a jít si po svém.

Pokud člověk slyší o kříži Ježíše Krista a rozumí tomu, co Ježíš udělal, pochopí cestu Boží spravedlnost a má „svobodu“

to odmítnout, pak o něm neříkáme, že je svobodný, ale říkáme, že je „bezbožný“. Bezbožný člověk zažívá nehlubší minuty se cíle, jaké může člověk prožívat: Žije bez Boha, sám podle sebe a své vlastní vůle, v dost zoufalé situaci, kterou si někdy uvědomuje, ale často má skutečný stav své situace zakrytý.

Bezbožník s kamenným srdcem má jediné východisko: Použít svou zpropadenou „svobodu“ a vydat svůj život Ježíši Kristu.

Písmo svaté a svědectví o svobodě a otroctví

Učení proroků, Ježíše a apoštolů je ve věci svobody vybírat si dobro a zlo dost přímočaré. Rozlišuje jen dva stavy: Buď člověk patří hříchu a je jeho otrokem, nebo patří Bohu, slouží Mu a uctívá Ho.

◆ *Takoví lidé jsou jako prameny bez vody, mračna hnaná bouří; je pro ně připravena nejčernější tma. Řeční prázdně a nabubřele a svádějí nezřízenými vášněmi ty, kdo se právě vymaňují ze života v klamu. Slibují jim svobodu, ale sami jsou služebníky záhuby. Co se člověka zmocní, tím je zotročen. Jestliže tedy ti, kdo poznáním Pána a Spasitele Ježíše Krista unikli poskvrnám světa, znovu se do nich zapletou a podlehnou jim, budou jejich konce horší než začátky. Bylo by pro ně lépe, kdyby vůbec nebyli poznali cestu spravedlnosti, než aby se po jejím poznání odvrátili od svatého přikázání, které jim bylo svěřeno. Přihodilo se jim to, co říká pravdivé přísloví: ‚Pes se vrátil k vlastnímu vývratku‘ a umytá svině se zase válí v bahništi.*
(2 Pt 2,17–22)

Stejný pohled na věc dává apoštol Pavel v listu Římanům:

- ◆ *Víte přece, když se někomu zavazujete k poslušné službě, že se stáváte služebníky toho, koho posloucháte – buď otročíte hříchu, a to vede k smrti, nebo posloucháte Boha, a to vede k spravedlnosti. Díky Bohu za to, že jste sice byli služebníky hříchu, ale potom jste se ze srdce přiklonili k tomu učení, které vám bylo odevzdáno. A tak jste byli osvobozeni od hříchu a stali jste se služebníky spravedlnosti. Mluvím názorně z ohledu na vaši lidskou slabost: Jako jste se dříve propůjčovali k službě nečistotě a nepravosti k bezbožnému životu, tak se nyní dejte do služby spravedlnosti k posvěcení. Když jste byli služebníky hříchu, měli jste svobodu od spravedlnosti; jaký jste tehdy měli užitek z toho, zač se nyní stydíte? Konec toho všeho je přece smrt. Avšak nyní, když jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky Božími, máte z toho užitek, totiž posvěcení, a čeká vás život věčný. Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu.*
(Ř 6,16–23)

Cílem člověka je život s Bohem, ale člověk je otrokem hříchu, cílem hříchu pak je smrt. V Kristu Ježíši je člověk vysvobozen od hříchu, od toho minutí se cíle, který je v Bohu. To je také skutečná svoboda, kterou jsme přijali v Kristu Ježíši.

V Kristu Ježíši není svoboda vybírat si dobro a zlo, porušovat nebo nedodržovat smlouvy, svoboda být bezcitný ke slabým, závistivý k bohatým a lhotejný k ostatním. Takové „svobody“ nejsou nikomu k ničemu dobré a užitečné: Ani tomu, kdo se s takovou svobodou ohání a používá jí, ani tomu, kdo je obětí takové „svobody“ na druhé straně. Žádnou

z těchto „svobod“ nám náš Pán nedal ani nejmenším náznakem! Bůh dává jen dobré dary.

Svoboda v Kristu Ježíši

Skutečná svoboda v Kristu není vybírat si dobro a zlo, ale svoboda v Kristu je vysvobození z otroctví hříchu a strachu. Poslechněme si svědectví evangelia k příchodu Ježíše:

- ◆ *Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: "Josefe, syny Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš [hebrejské jméno Jehošua, ř. Iésús, se odvozuje od kořene j-š-` = „vysvobodit“], neboť on vysvobodí svůj lid z jejich hříchů.“ (Mt 1,19–21)*
- ◆ *Jeho otec Zachariáš byl naplněn Duchem svatým a takto prorocky promluvil: „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid [ř.: učinil vykoupění svému lidu] a vzbudil nám mocného spasitele z rodu Davida, svého služebníka, jak mluvil ústy svatých proroků od pradávna; zachránil nás od našich nepřátel a z rukou těch, kteří nás nenávidí, slitoval se nad našimi otci a rozpomenul se na svou svatou smlouvu, na přísahu, kterou učinil našemu otci Abrahamovi, že nám dá, abychom vysvobození z rukou nepřátel a prosti strachu jej zbožně a spravedlivě ctili po všechny dny svého života. A ty, synu, budeš nazván prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem, abys mu připravil cestu a dal jeho lidu poznat spásu v odpuštění hříchů, pro slitování a milosrdenství našeho*

12 ZÁPAS O DUŠI

Boha, jímž nás navštíví Vycházející z výsosti, aby se zjevil těm, kdo jsou ve tmě a stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje." (Lk 1,67-79)

To je skutečná svoboda, kterou jsme přijali v Kristu Ježíši: „**abychom vysvobozeni z rukou našich nepřátel beze strachu sloužili Bohu ve svatosti a spravedlnosti před ním po všechny naše dny.**“ To je slavná svoboda Božích dětí, o které píše apoštol. V Kristu Ježíši není jiná svoboda, natož pak některá z bezbožností uvedených v úvodu článku.

◆ *On [Ježíš] nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů: On je obraz Boha*

neviditelného, prvorozený všeho stvoření, neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti - a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On předchází všechno, všechno v něm spočívá, on jest hlavou těla – totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých – takže je to on, jenž má prvenství ve všem. Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích – protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. (Ko 1,13-20)

– www.cizinec.com –

OBĚTOVAL JIFTÁCH SVOU DCERU?

Kromě rozboru v ZODu 107 jsou níže vypsány ještě další důvody, které jsou často uváděny ve prospěch skutečnosti, že Jiftách svou dceru neobětoval.

- Jiftách jakožto Izraelita jistě znal Boží zákon, který zakazoval lidské oběti (Lv 18,21; 20,2-5; Dt 12,31; 18,10-12).
- Jiftách jistě věděl o příběhu Abrahama a Izáka (Gn 22).
- Pokud byla Jiftáchova dcera obětována, působí nanejvýš zvláště, že izraelské dívky ji pak každoročně opěvovaly (Sd 11,40). Opěvovaly by tím lidskou oběť.
- Jiftách si mohl vše ještě promýšlet po dobu dvou měsíců (Sd 11,37).
- Je velmi pochybné, že Jiftáchovi sousedé a příbuzní by mu v oběti během dvou měsíců nezabránili. Například vojáci nedovolili Saulovi zabít jeho syna Jonatana, který předtím porušil Saulův pošetilý slib (1Sa 14,24-46).
- A kde by Jiftách svou dceru obětoval? Jistě věděl, že pro Boha jsou přijatel-

- né pouze oběti na oltáři ve stanu setkávání (Lv 17,1-9) a že je musel předložit levitský kněz. K naplnění takového slibu by tedy musel cestovat do Šíla (Dt 16,2.6.11.16) a je nanejvýš pochybné, že by kněz – byť i ten nejméně duchovně zaměřený – obětoval Bohu na posvěceném oltáři lidskou oběť.
- Pokud by se lidé dozvěděli, že se Jiftách chystá do Šíla obětovat svou dceru, velmi pravděpodobně by ho v tom zastavili. Cestou by mohli jeho dceru i unést.
- Pokud by se Jiftách se svou „obětí“ skutečně dostal až do Šíla, jakýkoli kněz by mu řekl, že svou dceru může vykoupit (Lv 27,1-8). Který otec by to neudělal? Jiftách se navíc právě vrátil z vítězné bitvy, ve které

Izraelité získali od nepřátel mnoho majetku, takže výkupní cenu mohl snadno zaplatit.

A dále se nabízejí otázky:

- Byl by z Božího hlediska závazný slib, který porušoval jak lidské, tak i Boží zákony?
- Učinil by slib oběti člověka někdo, na němž spočinul Boží Duch (Sd 11,29) a kdo byl Bohu oddán (Sd 11,11)?

◆ *Mám ještě pokračovat? Vždyť by mi nestačil čas, kdybych měl vypravovat o Gedeónovi, Barákovi, Samsonovi, Jeftovi, Davidovi, Samuelovi a prorocích, kteří svou vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno. (Žd 11,32–33)*

– Jan Janča –

www.rozcesti.org

ZIMNÍ KONFERENCE

S velikou radostí, bázní i chvěním v srdci, jsme předposlední lednovou sobotu prožili nádherný den, kdy se uskutečnila v modlitebně Wesleyánské církve v Brně v pořadí již druhá Zimní konference Zápasu o duši a Poutníkovy četby.

Pán k nám byl velmi dobrý a poželhal účastníkům konference především svou milostí skrze své Slovo. Středem celého dne bylo vyvýšení Pána skrze výklad Jeho slova a společenství v jednotném duchu křesťanů, kteří toužili být nasyceni Božím slovem.

Z průběhu konference bylo patrné, jak její účastníci touží po obnově svých životů i celé české církve Božím duchem, který nám otvírá Písmo. Souhlasné projevy účastníků během jednotlivých výkladů Písma byly jasným znamením o přítomnosti zapálených srdcí účastníků pro Pána Ježíše. Vždyť Písmo je Jeho poklad, který nám dal, abychom ho plnými doušky využívali k Boží slávě v tomto světě, v životě církve i ve sdílení evangelia s lidmi okolo nás.

Téma konference bylo vyjádřeno otázkou *„Co je evangelikální?“* a jednotlivé příspěvky se zabývaly reformačními ‚solas‘: *Sola Scriptura* – Jedině Písmo (přednášel Jerry Farník), *Solus Christus* – Jedině Kristus (René Drápala), *Sola Gratia* – Jedině milostí (Jaroslav Kernal),

Sola Fide – Jedině vírou (Jan Suchý) a *Soli Deo Gloria* – Jedině Bohu sláva (Pavel Steiger). Úvodní přednášku s názvem *Pět reformačních solas jako základ evangelikalismu* měl Štěpán Rucki. Při příležitosti pořádání konference vyšla také kniha D. M. Lloyd-Jonese s názvem *Co je evangelikální?*, kterou účastníci konference obdrželi darem.

Cílem konference bylo pomoci církvi v naší zemi i na Slovensku v odkrývání úžasného poselství evangelia zjeveného Kristem Ježíšem. Pomocí nám k tomu bylo historické svědectví reformačního zápasu 16. a 17. století o evangelium. Stejný zápas, i když v jiné době, prožíváme i my dnes. Proto nám historie je užitečná, abychom lépe rozuměli našim vlastním zápasům.

Na konferenci se sešlo více než 150 účastníků z České republiky i ze Slovenska, takže jsme takřka vyčerpali kapacitu sálu modlitebny bratří wesleyánů. Sešli se zde lidé z celkem 50 společenství (z 21 denominací a nezávislých sborů). Čtenáři Zápasu o duši a knih Poutníkovy četby

14 ZÁPAS O DUŠI

jsou přítomni, jak je vidět, v různých nezávislých sborech i tradičních denominacích. Kéž všude tam pomáhají tyto zdroje lidem na cestě následování Pána Ježíše.

Příští rok chceme z Boží milosti pokračovat v pořádání konference a v tuto chvíli vám také můžeme sdělit datum – konference se opět uskuteční předposlední lednovou sobotu, tedy 21. ledna 2012 a jejím tématem bude:

Vyvýšenost Krista

*(v životě křesťana a v jeho rodině,
v životě a fungování církve, v kázání,
evangelizaci i v pastoraaci)*

Místo pořádání konference upřesníme v příštím čísle časopisu Zápas o duši. Z mnoha důvodů preferujeme Brno, ale nezáleží tolik na nás, jako na našem Pánu. Vám, kteří jste se konference zúčast-

nili, chceme ještě jednou poděkovat a všechny vás chceme povzbudit k tomu, abyste se modlili za další konferenci, a to jak za její přípravu a průběh, tak i za její návštěvniky, tedy za vás samotné.

2. Zimní konference Zápasu o duši a Poutníkovy četby nám v redakční radě časopisu i v týmu nakladatelství přinesla hlubokou vděčnost Pánu a velikou radost v srdci! Pán nás mocně povzbudil k další cestě za Ním! Jsme velmi vděční, že jsme spolu s Vámi, našimi čtenáři, mohli prožít takové úžasné požehnání, potěšení a povzbuzení do dalších dnů, které nám Pán dává zde na zemi. Jedině Bohu buďž sláva!

Nahrávky z konference naleznete na webových stránkách Zápasu o duši (<http://zod.reformace.cz/akce>).

– js –

SOLA GRATIA – POUZE Z MILOSTI

*Když přemýšlíme o křesťanství, o Bohu a o spasení, které máme
skrze Pána Ježíše Krista, tak **milost** je tím nejúžasnějším,
o čem můžeme přemýšlet.*

Ve svém křesťanském životě se musíme stále vracet k Boží milosti. Měla by to být téma, které je pro křesťany nevyčerpatelné. Rozhodně by nás mělo těšit přemýšlet o Boží milosti, děkovat za ní Bohu, mluvit o ní s druhými a neustále se z ní radovat.

Jsme na půdě Wesleyánské církve takže nemohu začít jinak než slovy Johna Wesleyho. Jedná se o úvod z tzv. prvního standardního kázání, které Wesley kázal krátce po svém obrácení na univerzitě v Oxfordu v r. 1738.

Všechna požehnání, která Bůh člověku uděluje, pocházejí z pouhé Boží milosti, štědrosti nebo dobroty, z jeho svobodné, naprosto nezasloužené dobroty, neboť člověk nemá ani nej-

menší nárok na jeho milosrdenství. Tato svobodná milost dává i nám, až do tohoto dne, život, dech i všechno ostatní. Neboť nic z toho, co jsme, co máme, nebo co činíme, si nemůžeme zasloužit to nejmenší z Boží ruky.

Co si máme představit pod slovy Sola Gratia? Tato dvě latinská slova znamenají ‚pouhá milost‘ nebo ‚jenom milost‘. V kontextu reformačních prohlášení, která tato ‚solas‘ formulovala ve vztahu ke spasení, mluvíme o tom, že spasení je jenom a jedině z milosti Boží.

Teolog české reformace, Lukáš Pražský, definoval spasení z milosti takto:

Bůh nezaložil spasení na tom, co lidé chtějí nebo dáti mohou, nýbrž právě

naopak: na tom, což z Boha a skrze Něho a v Něm samém se působí.

Novotný v Biblickém slovníku píše:

V podstatě jde o přízeň, kterou prokazuje výše postavený k níže postavenému, k nehodnému a provinilému, aniž jde současně o nějaký užší vztah nebo závazek příbuzenský či smluvní. Ve vztahu Boha k člověku jde vždy o nezaslouženou přízeň.

Boží milost znamená prokazování dobra tomu, kdo si zaslouží jenom odsouzení a trest.

To je podstata milosti: naprosto nezasloužená přízeň. Je to něco, co se nedá získat žádným způsobem, nedá se to koupit, nedá se to zasloužit, nedá se to vynutit, nedá se to ukrást, nedá se toho zmocnit silou nebo mocí. Milost je prostě dar v tom nejužším a nejčistším slova smyslu. Jak to říká Písmo:

- ◆ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8–9)*
- ◆ *Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši. (Ř 3,23–24)*

Ale v historii církve to nebylo vždy tak jasně přijímané učení. Podívejme se tedy alespoň ve zkratce na to, jak se toto učení vyvíjelo v teologickém myšlení církve.

V prvních stoletích své existence řešila církev jiné problémy, než je otázka spasení z milosti. Spasení z milosti bylo jaksi všeobecně přijímanou záležitostí. Učení rané církve směřovalo pod tlakem pronásledování k askezi až k zákonictví. Milost byla „normální“:

Přišel tedy Kristus, Boží Syn, aby znovu nastolil milost a lidi osvítit.

Když se někdo zamyslí nad jejich učením, nedá se strhnout, aby hledal, co za tím stojí? Kdo, když našel, nestává se křesťanem? Kdo, když se jím stal, nepřeje si kvůli tomu trpět, aby všemnu milost, které se mu dostalo od Boha, vyvážil svou krví?

(Tertulián, Obrana křesťanů)

Církev široce a obecně přijímala spasení z milosti i hříšnost člověka, ale ani hříchy ani milost nebyly nijak přesněji vymezeny.

Ve všech tlacích, kterými církev procházela, se stále více přikláněla ke strohému moralismu, který nemá nic společného s milostí, která je popisována Pavlem. Vše vyvrcholilo v době, kdy se církev spojila se státní mocí, kdy přestala být pronásledovaná a stala se uznávanou silou ve společnosti. Tehdy také velmi zvlažněla a vzdálila se od novozákonního vzoru.

V této době otázka spasení z milosti vyvrcholila ve sporu mezi biskupem Augustinem a mnichem Pelagiem. Učení, které Pelagius zastával a které je po něm nakonec pojmenované, bylo učením mnoha křesťanů tehdejší doby. Když to řekneme velmi zjednodušeně, tak Pelagius tvrdil, že člověk je ve své podstatě dobrý a může dělat dobré věci a dobrá a správná rozhodnutí, dokonce může s radostí naplňovat Boží zákon. A tak může ze své síly, která je umocněná Boží milostí, žít ve svatosti, žít bez hříchu.

Pelagius zavrhoval nauku o dědičném hříchu a podceňoval sílu lidské žádostivosti v procesu rozhodování a jednání. Podle Pelagia dal Adam svým prvotním hříchem lidem jenom špatný příklad, zatímco Ježíš Kristus v podstatě zase jen dobrý příklad. Pelagius tak popírá, že by

16 ZÁPAS O DUŠI

člověk potřeboval zvláštní Boží milost k tomu, aby byl schopen dobra a spásy.

Boží milost je jaksi odsunuta na druhou kolej. Tento pohled bychom mohli shrnout slovy: Pomož si a bude ti pomozeno. Kristův kříž je tak uveden do pohany. Pokud to domyslíme, tak vidíme, že ho v podstatě ani není zapotřebí: člověk může dosáhnout Boha vlastními prostředky, vlastními způsoby, vlastní silou.

Proti Pelagiově ostře vystoupil Augustin, a to i přes to, že na začátku svého křesťanského života zastával podobné názory jako Pelagius. Tyto myšlenky byly mezi křesťany široce rozšířené. Jak ale Augustin rostl v poznání Boha a Jeho slova, tak dospěl k tomu, co tak jasně říká Písmo: že není nic, co bychom nedostali od Boha.

◆ *Máš něco, co bys nebyl dostal? A když jsi to dostal, proč se chlubiš, jako bys to nebyl dostal? (1 K 4,7)*

Podle Augustina (a především podle Písma) je spása cele záležitostí Boží milosti. Od začátku až do konce. Od toho prvního bodu (vyvolení před stvořením světa), přes celé její pokračování (Boží povolání, ospravedlnění, znovuzrození, víra, pokání, posvěcení), až k jejímu samotnému završení (oslavení) je to cele dílo Boží milosti.

Dva koncily, které se sešly, nakonec odsoudily učení Pelagia a daly za pravdu Augustinovi. V roce 431, rok po smrti Augustina a několik let po smrti Pelagia, odsoudila církev pelagianismus jako herezi a přijala Augustinovo učení o spasení z milosti, o hříšnosti člověka, o jeho naprosté zkaženosti a neschopnosti spasit sebe sama či se na spasení podílet. Spolu s tím bylo přijato také Augustinovo učení o předurčení.

Ovšem toto vítězství Boží milosti nemělo dlouhého trvání. Církev sice vyznala správné učení, ale ve své praxi následovala daleko více Pelagia než Augustina. Následovníci Pelagia se vzdali té části učení, kterou koncil odsoudil, ale zbytek zachovali a rozpracovali. Odmítli Augustinovo učení nesvobodě lidské vůle rozhodnout se pro Boha, odmítli jeho učení o neodmítnutelné milosti, a také jeho učení o předurčení. A v těchto oblastech se přiklonili k Pelagiově. Nezastávali už Pelagiův pohled o tom, že člověk je v podstatě dobrý, ale trvali na tom, že se může svobodně, z vlastní síly rozhodnout pro Boha. Toto učení nazýváme semipelagianismem. Boží milost je zde důsledkem lidského úsilí, snahy dosáhnout spasení a Boha.

Z těchto bojů potom vyrůstá středověké křesťanství se svým důrazem na vnější věci. Církev se potácí mezi Augustinem a Pelagiem, přičemž její praxe je částečně nebo dokonce cele pelagiánská. Tato praxe byla na pozadí české reformace ve století 15. a také na pozadí reformace světové ve století následujícím.

Poslechněme si slova ‚jednoty bratří zákona Kristova‘, jak je zformulovali ve svém vyznání, které poslali císaři Ferdinandovi v roce 1535.

Článek 6. *O Kristu a ospravedlnění:*

O základu ospravedlnění a spasení svého, víře v Krista živé a ospravedlňující, věříme, že žádný z lidí sám od sebe, z vůle své vlastní aneb z vůle těla a krve, jí dojíti nemůže a míti nemůže, ale sám toliko ten, komuž ji Bůh, dárce milosti, skrze Ducha svého a přisluhování evangelium svatého v srdce ráčí dáti k dověrnému všeho přijímání, což se mu skrze

zjevné slovo Boží a svátosti Kristovy podává a svědčí k spasení.

- ◆ *Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích.“ (Mt 16,17)*

Podobně můžeme číst v Augsburském (luteránském) vyznání víry z r. 1530:

Článek 4. O ospravedlnění: Lidé nemohou být před Bohem ospravedlněni vlastními silami, zásluhami nebo skutky, ale jsou ospravedlňováni zdarma pro Krista vírou, když věří, že jsou bráni na milost a že se jim odpouštějí hříchy pro Krista, jenž svou smrtí učinil dosti za naše hříchy. Tuto víru Bůh počítá před sebou za spravedlnost.

Boj mezi Augustinem a Pelagiem se přenesl do boje mezi reformací a protireformací. Jeho druhým vrcholem bylo učení reformátorů na straně jedné a učení římské církve na straně druhé. Sola gratia na straně reformátorů – spasení z pouhé milosti, jenom pro Kristovy zásluhy, bez jakýchkoliv skutků. A proti tomu učení římské církve (dle Tridentského koncilu):

Kánon V. Jestliže někdo říká, že kvůli Adamovu hříchu byla svobodná vůle ztracena a uhašena nebo že se jedná o něco pouze zdánlivého bez skutečného opodstatnění, nebo že jde o smyšlenku, tak uvádí satana do církve; budiž proklet.

Kánon XI. Tvrdí-li kdo, že jsou lidé ospravedlněni buď pouhým připočtením Kristovy spravedlnosti, nebo pouhým odpuštěním hříchů, nebo že milost, již jsme ospravedlněni, je pouhou Boží blahovůlí, budiž proklet.

(ze 6. zasedání koncilu 13. 1. 1547, články o ospravedlnění)

V poreformační době i nadále pokračoval tento boj na protestantské straně. Dodnes tento spor trvá a vzbuzuje napětí mezi křesťany.

Jednotlivé pohledy, o nichž jsme mluvili, můžeme shrnout do přehledné tabulky, která popisuje podstatné body učení jednotlivých skupin. Jedná se o tři důležité kategorie, které kopírují osnovu listu Římanům: jak dané učení mluví o hříchu, milosti a předurčení:

	Hřích	Milost	Předurčení
<i>Řím.</i>	<i>Kapitola 1–3</i>	<i>Kapitola 4–7</i>	<i>Kapitola 8–11</i>
Augustin (reformátoři, kalvinismus)	Naprostá zkaženost. Dědičnost hříchu – každý potomek Adama je pod mocí jeho hříchem.	Účinná milost, vede ke znovuzrození a k víře. Bez Boží milosti člověk nemůže udělat vůbec nic.	Svrchované a bezpodmínečné Boží vyvolení na základě Božího rozhodnutí před věčnými časy.
	Člověk je natolik zkažený a narušený hříchem, že sám o sobě nemůže udělat nic dobrého k Boží slávě. Nemůže, ani se nechce rozhodnout pro Boha ani pro spasení.	Člověk potřebuje nejprve nové srdce (znovuzrození), aby se mohl naprosto svobodně a radostně rozhodnout pro Boha.	Nekonečně dobrý, milující a moudrý Bůh se rozhodl, že některé ze vzbouřenců zachrání – první krok ke spasení dělá Bůh. Vyvolení je bezpodmínečné, je jenom v Boží kompetenci.

18 ZÁPAS O DUŠI

	Hřích	Milost	Předurčení
Řím.	<i>Kapitola 1-3</i>	<i>Kapitola 4-7</i>	<i>Kapitola 8-11</i>
Arminius	Naprostá zkaženost, ALE: lidská vůle je svobodná a může se rozhodnout pro Boha nebo odmítnout Boží milost.	Předběžná milost. Bůh člověka vybavuje touto milostí, která mu umožňuje rozhodnout se pro Boha nebo Ho odmítnout.	Vyvolení na základě předzvědění. Bůh ví, kdo v budoucnosti přijme víru, a na tomto základě člověka předem vyvoluje.
	Člověk je duchovně mrtvý a neschopný reagovat na Boha. Svou svobodnou vůlí se rozhoduje na základě předběžné milosti, kterou mu Bůh dává.	Boží milost je aktivní a je prvním impulsem ke spasení člověka – <i>první krok ke spasení dělá Bůh.</i>	Vyvolení je podmínečné , závisí na předzvěděné víře člověka.
Semipelagiáni	Uznávají dědičnost hříchu , ALE: hřích je spíš jako nemoc. Člověk není mrtvý v hříchu, ale nemocný a potřebuje uzdravit.	Milost je, když se člověk rozhodne pro Krista na základě svobodné vůle , kterou má (a která není poznamenána hříchem).	Vyvolení na základě předzvědění. Bůh ví, kdo uvěří a jaký ten či onen člověk je, a to je základem pro vyvolení.
	Člověk je duchovně nemocný, <i>schopný spolupracovat s Bohem.</i>	Boží milost je pasivní – reaguje na rozhodnutí člověka. <i>První krok ke spasení dělá člověk.</i>	Vyvolení je podmíněčné – a na prvním místě je charakter člověka.
Pelagius	Člověk je ve své podstatě dobrý , hřích není dědičný. Když člověk chce, může žít bez hříchu.	Milost je důsledek lidského úsilí - když člověk pozná Krista, tak je to milost.	Vyvolení na základě předzvědění. Bůh vidí do budoucnosti a vyvoluje podle toho, zda jedná člověk dobře nebo zle.
	<i>Člověk je ve své odstatě dobrý.</i>	<i>Může dosáhnout spasení i bez Boží milosti.</i>	<i>Vyvolení je podmíněné jednáním člověka.</i>

Příklad z Písma

Jak to tedy s námi je? Potřebujeme milost? Potřebujeme jenom milost nebo máme také my něco přidat? Jsme naprosto zkažení, takže jsme naprosto závislí na Boží milosti? Nebo zbylo něco dobrého, co Bůh může ještě použít? Bylo něco, za co Kristus nezemřel a co bychom mohli přinést Bohu? Jako křesťané musíme vyznat a trvat na tom, že nemáme vůbec, ale vůbec nic, co bychom mohli Bohu nabídnout. Jak řekl Martin Luther: „To jediné, čím se podílím na spasení, jsou moje hříchy, které Spasitel vnesl na kříž.“

Podívejme se na to, co k našemu tématu říká Boží slovo. Jeden z méně známých přesto velmi silných a výstižných oddílů je Titovi 3,3-7.

Pavel ve svém listu píše Titovi instrukce ohledně toho, jak má jednat na Krétě, kde ho ponechal. Má ustanovit starší (1. kap.) a vést církev k tomu, aby žila zbožně uprostřed bezbožné společnosti (2. kap.). V závěru druhé kapitoly se začíná prolínat praktické napomínání s teologickým základem.

◆ *On [Kristus] se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil*

za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích. (Tt 2,14)

Hned poté nám Duch Svátý připomíná velikost a hrůzu lidské hříšnosti a bezbožnosti:

- ◆ *Vždyť i my jsme byli kdysi nerozumní, neposlušní, zbloudilí, byli jsme otroky všelijakých vášní a rozkoší, žili jsme ve zlobě a závisti, byli jsme hodni opovržení a navzájem jsme se nenáviděli. (Tt 3,3)*

To je velmi špatná zpráva. A není vůbec snadné přijmout tuto těžkou zprávu o lidské zkaženosti. Tento verš popisuje její hloubku. A nebere si žádné servítky. Jsou zde silná slova: nerozumní (doslova bez rozumu, smyslů zbavení), neposlušní, zbloudilí nebo bloudící (jako lidé bez smyslu a cíle života), otroci vášní a rozkoší, žijící ve zlobě a závisti (jako lidé, kteří jsou stále rozzlobení na druhé, kteří neustále očekávají nějaký útok od druhých, zradu, lidé, kteří se šírají závisti, když se dívají kolem sebe), hodni opovržení nebo také odporní (NBK) a navzájem se nenávidící.

To nevypadá jako popis lidí, ve kterých je něco dobrého. A také není. Na jiném místě v listu Titovi čteme o lidech, kteří žijí bez Boha:

- ◆ **Poskvrněným a nevěřícím nic není čisté. Jak jejich rozum, tak jejich svědomí jsou poskvrněny. Prohlašují, že znají Boha, avšak svým jednáním to popírají. Jsou odporní, neposlušní a neschopní jakéhokoli dobrého skutku. (Tt 1,15–16)**

Paralelní oddíl v Písmu říká:

- ◆ *I vy jste byli mrtvi pro své viny a hříchy, v nichž jste dříve žili podle běhu tohoto světa, poslušni vládce nadzemských mocí, ducha, působícího dosud v těch,*

kteří vzdorují Bohu. I my všichni jsme k nim kdysi patřili; žili jsme sklonům svého těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme nutně propadli Božím soudu tak jako ostatní. (Ef 2,1–3)

Byli jste mrtví v hříších. To je naprosto jasné prohlášení.

Potom však přichází jedno z největších ALE v Písmu:

- ◆ *Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, již si nás zamiloval (Ef 2,4)*

Ale Bůh! Nikoliv my, nikoliv duchovní mrtvolky, ale Bůh!

- ◆ *Milostí jste spaseni! (Ef 2,5)*

- ◆ *Ale ukázala se dobrota a láska našeho Spasitele Boha. (Tt 3,4)*

Bůh konfrontuje naši hříšnost se svou dobrotou a láskou. To je Boží milost. To je slovo, jímž lze dokonale popsat Boží dílo pro člověka – MILOST. Milost znamená, že nám Bůh nedává, co si zasloužíme. Této Boží milosti musíme dobře rozumět a v našem textu jí musíme chápat právě v kontextu předchozího verše.

Bůh nás nezachránil proto, že jsme byli tak milí a příjemní nebo proto, že by v nás bylo něco dobrého, na co by mohl se zalíbením pohlédnout. Udělal to jenom proto, že On je dobrý. Protože se zjevila Jeho dobrota a Jeho láska. Jasně to vystihuje první polovina následujícího verše.

- ◆ *... a spasil nás – ne pro naše spravedlivé skutky, ale pro své milosrdenství. (Tt 3,5a)*

Tato milost se projevuje v Ježíši Kristu. V Něm se zjevuje JEDINÁ milost, která přináší spásu. V Něm se zjevuje jediná milost, kvůli které nebyl z důvodu hříchu zničen tento svět – a to od Adama, až po současnost.

20 ZÁPAS O DUŠI

◆ *V tom se projevila Boží láska k nám, že svého Syna, toho jednorozeného, poslal Bůh na svět, abychom skrze něj získali život. V tom je láska, ne že my jsme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy. (1 J 4,9–10)*

V Ježíši Kristu se zjevuje Boží добрota a láska k nám. To je to ohromné Boží dílo, které jde vsůvíc lidské hříšnosti. Byli jsme hříšníci, **ALE**: Bůh se rozhodl, že nás zachrání. A udělal to. On je Spasitel!

Spasení není z nás. Není zasloužené ani to není odplata za naše dobré chování nebo víru. Je to Boží milost. Ne kvůli našim skutkům, ale kvůli svému milosrdenství. Kdyby nebylo Božího milosrdenství, nebyla by žádná šance na záchranu. Kdyby se Bůh nad námi neslitoval, nikdy bychom se nedostali z otroctví hříchu a smrti.

◆ *Zachránil nás obmytím, jímž jsme se znovu narodili k novému životu skrze Ducha svatého. (Tt 3,5b)*

Bůh nás zachránil obmytím, jímž jsme se znovuzrodili. Je tady nové srdce a nový duch. Místo zatvrzelosti je tady ochota slyšet a poslouchat Boha. Místo tvrdé bezcitnosti je tady láska, místo nenávisti radost a pokoj, ...

◆ *Nové lidství, stvořené k Božímu obrazu ve spravedlnosti a svatosti pravdy. (Ef 4,24)*

To všechno a ještě mnohem více přichází skrze znovuzrození.

◆ *Bohatě na nás vylil svého Ducha skrze Ježíše Krista, našeho Spasitele. (Tt 3,6)*

V hojnosti, bohatě na nás vylil svého Ducha. Bůh na svých dětech nešetří. Nechce o něco ošidit své nově narozené děti. Ale vylévá na ně svého Ducha v hojnosti.

Duch Svatý je vyléván na věřící skrze našeho Spasitele Ježíše Krista. O Něm

Duch Svatý svědčí, kvůli Němu přišel, aby nám Ježíše zpřítomnil, k Němu nás vede a do Něj nám dává růst. Duch Pravdy oslavuje toho, který jediný je Pravdou. Tento Duch je bohatě vylit na ty, kteří byli naprosto zoufalí a bídí, ubozí, neschopní, mrtví. Nebylo zde nic – pouze smrt, prázdnota, vzpoura, nepřátelství proti Bohu v myšlení i jednání, troulalost a pýcha, která má pocit, že dosáhne Boha vlastním způsobem. Takoví jsme byli. Ale Bůh je bohatý v milosrdenství.

◆ *Jeho milostí jsme takto ospravedlněni, abychom se stali dědici očekávaného věčného života. (Tt 3,7)*

Některé současné problémy související se *Sola gratia*

Cokoliv přidáme k Boží milosti, tak tím popíráme Boží milost. Už se nejedná o milost. Jde o zásluhu.

◆ *[Bůh,] který nás spasil a povolal svatým povoláním **ne pro naše skutky**, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy. (2 Tm 1,9)*

Člověku nemůžeme přisoudit žádnou zásluhu na spasení. Cokoliv takového popírá milost. A tam, kde je popřena milost, tam je popřeno také křesťanství, tam je popřena církev. Kdokoliv staví na vlastních zásluhách, nemůže a dokonce ani nesmí být nazýván křesťanem. Boží slovo nás varuje před tím, abychom prohlašovali svévolníka za spravedlivého (Př 17,15).

I dnes jsou mnozí přesvědčeni o tom, že se musí nejprve zalíbit Bohu, aby je mohl přijmout. Že se musí stát pro Boha přijatelní. Také dnes je velmi rozšířené evangelium dobrých skutků: „*když budeš dělat to a to, tak tě Bůh ze své milosti spasí.*“ Milost sice zní z úst těchto lidí, ale

je to stejná milost, jako byla milost Pelagiova. Není to Boží milost. Řekněte takovým lidem, že jsou naprosto ztraceni hříšníci, kteří se svými sebelepšími skutky nemohou zalíbit Bohu, a uvidíte, jak narazíte. Hřích pak není odporná urážka Boha, která přináší smrt, ale třeba nemoc, nebo chyba, minutí se cíle (často v psychologickém slova smyslu), nebo něco podobného. Je to něco, co se dá napravit, vylepšit, uzdravit. To není spasení z milosti. Milost v takovém případě není milostí, ale přátelskou, partnerskou pomocí.

Kdo je hrdina? Je to Bůh nebo člověk? Kdo stojí v popředí? Bůh nebo člověk? Kdo rozhoduje? Bůh nebo člověk? Na kom spasení závisí? Na Bohu nebo člověku? Jistě mnozí řeknou, že na Bohu. Ale jak je to v jejich praxi? Jak je to evangelizaci? Jak je to v pastoraci?

Může Bůh spasit? Je opravdu Spasitelem nebo jenom dělá lidi spasitelné? Opravdu zachraňuje nebo se jenom pokouší zachránit? Je skutečně skálou spasení nebo možností záchrany pro ty, kteří se chtějí nechat zachránit? Je zachráncem ten, kdo skočí do divoké vody pro tonoucího a vytáhne ho na břeh nebo ten, kdo hodí do vody záchranný kruh a potom

s napětím sleduje, zda se tonoucí svobodně rozhodne kruhu chytit?

Závěr

James Montgomery Boice v knize *Základy křesťanské víry* píše, že většina současných křesťanů ze všech denominací a teologických tradic jsou pravděpodobně pelagiáni nebo semipelagiáni, i když by o svém přesvědčení těchto slov neužili.

V Novém zákoně nalezneme dvě prokletí – první se týká těch, kdo nemilují Pána (1 K 16,22) a druhé těch, kdo kážou falešné evangelium (Ga 1,8–9). Jsme posláni hlásat evangelium o Boží milosti (Sk 20,24). Proto musíme pečlivě rozsu- zovat, co je to hřích a co je to milost. Je milost důsledek lidského jednání nebo rozhodnutí nebo je to dílo Boží?

Musíme pečlivě zkoumat učení o spasení z milosti, ptát se, co tím kdo myslí a být připraveni některé věci radikálně odmítnout jako falešné evangelium.

◆ *Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, nechť povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dob- rému činu i slovu. (2 Te 2,16–17)*

– Jaroslav Kernal –

VELKÁ PELAGIÁNSKÁ HEREZE

Falešné učení Pelagiovo, které bylo jednoznačně odsouzeno koncilem v Efezu v roce 431 po Kr., nezmizelo v propadlišti dějin, ale své ovoce přináší dodnes, jak to stále můžeme vidět v mnoha církvích.

Augustin

Na rozdíl od Pelagia přišel Augustin do Říma už jako mladík. Brzy se ale přesunul do Milána, kde jej ovlivnil svými kázáními velký biskup Ambrož (340–397). Augustin se postupně cítil usvědčen, křesťanství mu ale připadalo nedostupné. Jak by mohl být pokřtěn, když jej od mládí ovlá-

daly sexuální touhy? Život ve zdrženli- vosti a sexuální čistotě se mu zdál zcela nerealizovatelný. Myslel si, že on se obrátit nemůže. V této neutěšené situaci jednou zaslechl zpěv ozývající se z druhé strany zahradičí zdi: „Vezmi a čti, vezmi a čti!“

Opodál ležel Pavlův list Římanům. Když ho otevřel, padl jeho zrak na verše:

22 ZÁPAS O DUŠI

◆ *Žijme řádně jako za denního světla: ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblect se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonům, abyste nepropadali vášním. (Ř 13,13–14)*

Do jeho srdce okamžitě pronikla víra v Boží moc a věděl, že mu Bůh dá sílu změnit se.

Od tohoto okamžiku byl díky Boží milosti obrácen. Věděl, co znamená být spoután hříchem a také co znamená být z těchto pout díky Boží milosti osvobozen. A to ovlivnilo celý zbytek jeho života.

Po svém křtu se vrátil do Afriky. Rozhodl se žít klidný život v celibátu a věnovat se studiu. Bůh však měl jiné plány. Přístavní město Hippo si jej brzy zvolilo za svého biskupa. Ve službě setrval až do své smrti, tedy dalších čtyřicet let.

V okamžiku své smrti zanechal Augustin církvi bohatý odkaz čítající pět miliónů slov zapsaných perem na pergamen. John Piper k tomu poznamenává:

Augustin formoval historii křesťanské církve. Jeho vliv na západní církev je zkrátka ohromující.

Pelagius

Pavel varoval korintské věřící, že satan občas přichází oblečen za anděla světa. A to byl Pelagiův případ. Lidé ho měli rádi. Byl to muž jasného myšlení, mírného vystupování, vzdělaný v kultuře, bezchybného charakteru. Dokonce i sám Augustin se všemi svými výhradami k Pelagiovu učení o něm často hovoří s úctou.

Pelagius měl jednu slabinu: neprožil Augustinův osobní zápas s hříchem. A to se ukázalo být rozhodujícím faktorem. Během svého pobytu v Římě Pelagius získal mnohé učedníky a dokonce si jej

oblíbili i někteří občané z vyšších vrstev – včetně Caelestia, právníka z bohaté rodiny. Ten se stal Pelagiovým nejdůležitějším učedníkem. Caelestia na Pelagiovi přitahoval jeho asketický způsob života a mravní čistota. Pelagius se vyhýbal polemikám, ale Caelestius byl jiný. Pelagius byl moralista, ale Caelestius díky svému pronikavému intelektu reprezentoval celý systém stojící na myšlenkách Pelagia.

Pelagiovo křesťanství se neopíralo o milost. Naopak, jeho základem bylo vnější zákonictví. Vyjádřeno jinými slovy šlo o duchovnost typu: pomoz si sám. Pelagius byl duchovním Johnem Waynem pátého století. Věřil, že Bůh očekává dokonalost a že každý jednotlivec je schopen jí sám o sobě dosáhnout. Jeho argument zněl, že Bůh dává všem lidem moc plnit jeho příkázání. Pokud by tomu tak nebylo, Bůh by nebyl spravedlivý. „Pelagiovo poselství bylo jednoduché a děsivé,“ říká jeden Augustinův životopisec, „protože pokud je dokonalost člověku dostupná, je tedy závazná.“

Věřil, že dokonalým člověkem může být každý, kdo to skutečně chce. Dokazoval to řadou starozákonních světců. Dokonalosti je možné dosáhnout silou vůle a odhodláním. Jeho oblíbený verš zní:

◆ *V tom je totiž láska k Bohu, že zachováme jeho příkázání. (1J 5,3)*

Podle pelagiánů člověk neměl žádnou výmluvu pro hřích ani pro zlo, které jej obklopovalo.

Pelagius zkrátka zavrhl učení o prvotním hříchu; myšlenku apoštola Pavla, že každý člověk při početí dědí Adamův hřích a vinu. Tento hřích pak ochromuje vůli, touhy, emoce a intelekt. Proto člověk nemůže Boží spravedlivé požadavky svým vlastním úsilím nikdy

naplnit. Pelagiový předpoklady ho přivedly k asketismu. Svůj život zasvětil půstu, sebezapření a vnější mravnosti. Věřil, že takto by měl žít každý křesťan, neboť pouze asketický způsob života mu může zajistit spasení.

Pelagiův zájem zkrátka mířil k etice, ne k nauce. A to byla jeho Achillova pata. Chtěl morálně reformovat římskou církev a byl přesvědčen, že problémem je nedostatečné porozumění milosti. Proč by se člověk spasený pouze z milosti měl měnit a usilovat o to být více podobný Kristu? V římské církvi viděl vlažnost a dokonce lhostejnost, co se morálky týkalo. Myslel si, že vinu na tom nese Pavlův přehnaný důraz na milost.

Jednoho dne uslyšel Pelagius, jak někdo čte slavnou Augustinovu modlitbu z jeho Vyznání:

Dej sám, co žádáš, pak žádej, co chceš.

Pelagius se zhrozil. Pokud člověk musí spoléhat na Boží milost, aby byl schopen naplňovat jeho přikázání, pak už sám nenesení žádnou mravní zodpovědnost. Křesťané mohou svalovat vinu za svůj hřích na nedostatek Boží milosti. Byl přesvědčen, že Augustin považuje člověka za robota, který je zcela závislý na Bohu a nemá ani nejmenší touhu po mravní nápravě.

Jádro sporu

Před vypuknutím Augustinova sporu s Pelagiem byla církevní antropologie málo propracovaná a nejasná. Ačkoliv většina křesťanů věřila, že lidé jsou hříšníci, povaha hříchu a jeho vliv na člověka nebyly přesně definovány.

David tuto otázku jasně formuloval:

- ◆ *Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? (Ž 8,5)*

Otázka zněla: „Co je člověk?“ Je kvůli Adamovu hříchu a vině porušený již při početí, anebo je ve své podstatě dobrý, mravně způsobilý a schopný zachránit sám sebe díky svému úsilí?

A jestliže nás Adamův pád ovlivnil, tedy jak? Do jaké míry? Přinesl úplnou duchovní smrt, která nám znemožňuje reagovat na Boží výzvu? Nebo nás jen ochromil, přičemž nám zůstala zachována schopnost a touha obrátit se k Bohu neporušení?

Zemřel Ježíš proto, aby nám pomohl dopomoci si vlastními silami? Nebo zemřel proto, že lidé jsou zcela v moci hříchu, neschopní si sami pomoci a zoufale potřebují Bohem dané spasení?

Za těmito otázkami stojí téma milosti. K čemu je milost? Kolik milosti člověk potřebuje? Do jaké míry člověk na Boží milosti závisí? Dává Bůh lidem milost, aby je učinil svatými, anebo je svatost potřeba k tomu, aby člověk do-sáhl Boží milosti? Odpovědi na tyto a další otázky jsou důležité. Souvisí totiž s naším porozuměním tématům, jako jsou lidská svoboda, Adamův stav před pádem, důsledky Adamova pádu, úloha Boží milosti, povaha obnovení, nauka o předurčení a vyvolení, otázka (ne)svobody lidské vůle, Boží soud a hlavně – povaha naší závislosti na Bohu a její stupeň.

Augustinovo vítězství

Debata se vyostřila poté, co Caelestius šířil své myšlenky v Kartágu. Mezi lety 410 a 416 na to Augustin reagoval řadou dopisů a odborných prací, ve kterých z Písma dokazoval realitu a povahu prvotního hříchu.

Na základě Pavlových listů Augustin Pelagiovo učení vyvrátil. Adamův hřích nebyla soukromá záležitost. On předsta-

24 ZÁPAS O DUŠI

voval celé lidstvo. Když tedy padl Adam, padli všichni. Rodíme se oslabení Adamovým hříchem (podle Augustina byla základní podstatou tohoto hříchu pácha). Do tohoto světa navíc vstupujeme poznamenáni Adamovou vinou. Teologicky řečeno Augustin učil, že jak Adamův hřích, tak jeho vina jsou nám přičteny. Proto se rodíme mrtví v hříchu, bez schopnosti věřit nebo jinak na Boha reagovat. Augustin proto věřil, že Bůh musí vybrat a vyvolit ty, kteří mají dosáhnout spásy. Těmto vyvoleným dá dar víry. Ospravedlní je a bude zmocňovat k tomu, aby rostli ve svatosti. Nakonec je Bůh oslaví. Bruce Shelley Augustinovu antropologii shrnuje slovy:

Adamův hřích přinesl podle Augustina nedozírné následky. Jeho schopnost správně jednat byla pryč. Jedním slovem – zemřel duchovně a brzy na to fyzicky. Ovšem zkáza nedopadla pouze na něj. Augustin učil, že celé lidské pokolení bylo „v Adamovi“, a tak spolu s ním sdílí jeho pád. Lidstvo se stalo „padlou masou,“ neschopnou jakéhokoliv dobrého (spásonosného) skutku. Každý jednotlivec od nejranějšího mládí po nejzazší staří si nezaslouží nic jiného než zatracení.

A co víc, Augustin učil, že Bůh člověka zachraňuje, aniž by narušil lidskou mravní zodpovědnost hledat jej a poslouchat ho. Považoval to za Boží tajemství, že Bůh je svrchovaný a člověk je zodpovědný. Když jsem byl mladým křesťanem, zeptal jsem se jednoho studenta zabývajícího se Augustinem, jak dokázal tento velký muž smířit Boží svrchovanost s lidskou zodpovědností. „Nikdy se nesažil usmířovat blízké přátele“ odpověděl můj moudrý přítel.

Augustinova teologie vedla k hluboké závislosti na Bohu a jeho nádherné milosti. Jeho vlastní zkušenost s hříchem jej přesvědčila o tom, že je zcela závislý na Bohu. Jeho modlitba „Dej sám, co žádáš, pak žádej, co chceš“, kterou Pelagius tolik opovrhoval, byla vyjádřením samotné podstaty jeho zbožnosti. Uvědomoval si svou závislost na Bohu ve věcech spasení, posvěcení a každého dobrého skutku.

Věřil také, že jeho teologický systém je řešením pro mravní vlažnost. Pouze pokud církev vyučuje o prvotním hříchu, bezmocnosti lidstva a Boží milosti, může dojít k mravní nápravě, o kterou Pelagius tolik usiloval. Proč? Augustin totiž věřil, že jeho nauka o milosti míří hluboko do lidského nitra a dotýká se lidského srdce, proměňuje jej milostí a probouzí v člověku touhu podřídit se s radostnou vděčností Bohu. Věřil, že tato vnitřní revoluce sama o sobě vypůsobí v srdci přesně takové ctnosti, po kterých Kristus tolik touží.

Po zápasu

Pelagius se přestěhoval do Palestiny, kde se setkal se slavným učencem Jeronýmem (347–420). Ten s jeho myšlenkami rovněž nesouhlasil.

Mezitím už konflikt mezi Augustinem a Pelagiem nabral rychlé obrátky. Někteří křesťané se přidávali na stranu Pelagia, jiní Augustina. V posledních letech Augustinova života se ale církev přiklonila k němu a k Jeronýmovi. V roce 431, rok po Augustinově smrti, byl pelagianismus na ekumenickém koncilu svolaném do Efezu odmítnut. Schváleno bylo Augustinovo učení o lidské přirozenosti. O století později Oranžský koncil (529) toto rozhodnutí potvrdil. Od 6. století byl pelagianismus téměř všude

považován za herezi, zatímco Augustinovo učení o milosti za pravou nauku.

Než však Augustin zemřel, jeho učení bylo vystaveno odporu z nečekané strany – od asketických komunit, které vznikaly v egyptské poušti. Tito lidé, kteří svůj duchovní život založili na postech, tvrdém sebezapírání a zřikání se požitků, považovali téma svobodné milosti za tvrdé, kdežto Pelagiovo učení jim znělo příjemně. Rozepře mezi těmi, kdo mají zálibu ve skutcích a těmi, kdo se radostně podřizují Boží milosti, nebyl ničím novým a vlek se i následující staletí.

Ačkoliv bylo Augustinovo učení pravověrné, v praktickém životě věřících se často odráželo Pelagiovo učení. Pelagianismus byl základem každodenního života běžného člověka. V letech 500 až 1500 se církev pelagianismu přiblížila ještě víc. Lidé se usilovně snažili zasloužit si Boží přijetí. Sedm svátostí, účast na mších a poslušnost papeži se staly nedílnou součástí spasení.

Mnohé z těchto věcí vyvrcholily v 16. století reformací, která obnovila spor mezi Augustinem a Pelagiem. Martin Luther (1483–1546) byl augustiniánský mnich. Četl Pavlovy epištoly a upevňoval si názory komentáři od Augustina. To ho přivedlo k Pavlově nauce o milosti. Ve skutečnosti má Lutherův i Kalvínův apel směrem k římskokatolické církvi, aby přijala nauku o ospravedlnění pouhou vírou, původ v Augustinovi.

Aplikace

Jak se může poučit ze sporu mezi Augustinem a Pelagiem dnešní pastor?

Za prvé: lék na vlažnost, které se Pelagius tak obával, nespočívá pouze ve větší sebedisciplíně. Spíše jde o to stále a jasně kázat o hříchu lidstva, nezaslou-

žené Boží přízni a velikosti jeho milosti, která nás zachraňuje. Pouze tehdy, když jsme schopni vnímat svou porušenost, svou potřebu milosti a svou závislost na Bohu, jsme schopni se zcela vydat Kristu a jeho království.

Za druhé: historický příklad Pelagiova sporu nám připomíná, že učení je důležité. Církev stojí a padá s jasným porozuměním základních doktrinních věcí. Jasně vědomí hloubky a síly lidského hříchu vede církev k pokoře, uvědomění si své potřeby a nesení ovoce. Nejasný postoj v této věci přináší vlažnost. Čím více rozumíme otázce hříchu a čím více jej nenávidíme, tím méně nás bude ovládat.

I opak je pravdou. Nedostatečné zdůraznění nauky o hříchu obvykle otevírá prostor pro nárůst zla. Čím lépe o sobě smýšlíme, tím horšími se obvykle stáváme. Pelagiovo učení rozpoutalo ve 20. století nevídanou hrůzu. Veškerá utopická hnutí posledních sta let, komunismus, fašismus a nacismus, vycházela z Pelagiových předpokladů ohledně lidské přirozenosti a stavěla na nich.

Za třetí: každá generace musí vybojovat svou augustiniánskou bitvu. Spor neskončil v pátém století. Pelagianismus proniká i do dnešní církve. V nedávném výzkumu uvedlo 77 % vyznávajících evangelikálních křesťanů, že věří, že člověk je v podstatě dobrý. 84 % jich věří, že ohledně spasení člověka platí následující výrok: „Bůh pomáhá těm, kdo si sami pomohou.“ Bylo by chybou se domnívat, že v našich sborech je tomu jinak.

A konečně: historická zkušenost s pelagianismem nás vede k závěru, že pokud ve svých sborech nebudeme jasné a pravidelně vyučovat o hříchu a jeho mnohočetných důsledcích, bude se v nich

26 ZÁPAS O DUŠI

pelagianismus šířit. Proč? Protože člověk je ve své přirozenosti pyšný a pýcha jej vede přímo do Pelagiovy náruče. Proto tvrdíme, že pelagianismus je výchozí náboženství lidstva. Moudří pastoři, kteří si uvědomují jeho nebezpečí, mu vytrvale a cíleně čelí.

Jasně vědomí hloubky a síly lidského hříchu vede církve k pokoře, uvědomění si své potřeby a nesení ovoce. Nejasný postoj v této věci přináší vlažnost.

– William P. Farley –
*zveřejněno se svolením nakladatelství
LIFE PUBLISHERS, původně otištěno
v časopise ENRICHMENT JOURNAL*

PROHLÍDKA U LÉKAŘE – JAK JSME NA TOM?

Komu se málo odpouští, málo miluje. (Lk 7,47b)

Kdy jste byli naposledy na důkladné preventivní prohlídce? Ale ne u svého obvodního lékaře, ale na duchovní prohlídce u lékaře našich duší (1 Pt 2,25)?

Nedávno se mě zeptal jeden náš spoluvěřící, proč pořád mluvíme o hříchu a odpouštění. To je dobrá otázka. Odpověděl jsem, že ač jsme díky Ježíši od hříchu očištěni, stále se nám hřích „lepí na paty“. Proto každý den prosíme a modlíme se: „Otče, odpusť nám naše viny.“ Vybavil jsem si také událost u Poslední večeře, kdy Ježíš umýval nohy učedníků a při té příležitosti pronesl symbolickou větu:

◆ *Kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt, neboť je celý čistý. (J 13,10a)*

I my jsme celí čistí pro Slovo, kterému jsme uvěřili. Naše každodenní „chození“ v tomto světě však „špiní naše nohy“, které tak potřebují umývat opakovaně a soustavně.

Velké nebezpečí číhá na každého z nás, začne-li si méně jasně uvědomovat a méně ochotně přiznávat své nedostatky vůči Božímu svatému zákonu. Dojdeme-li do stavu, kdy si – podobně jako většina sebe-spravedlivých v tomto světě – začneme namlouvat, že to s námi není až tak špatné (chodíme přeci do kostela, pravidelně se modlíme, dáváme peníze na Boží věci, ...), je to s námi horší, než si myslíme. Vzpomeňte na to, co řekl Ježíš ohledně vztahu odpuštění a následné lásky k Němu:

◆ *Komu se málo odpouští, málo miluje. (Lk 7,47b)*

Mluví zde v přítomném čase, jde tedy o stálou, opakující se záležitost – jak moc nebo málo se nám odpouští, tak moc nebo málo potom milujeme. Neznamená to ovšem, jak by si někdo tělesně smýšlející mohl pomýleně vyložit, že máme víc hřešit, aby nám bylo víc odpouštěno a my pak víc milovali. Jde o to víc a lépe si uvědomovat hloubku své hříšnosti, rozsah své nedokonalosti, úplnost své závislosti na Boží milosti ve všech jejích podobách.

Pro lepší představu použijme jednu ilustraci. S naším tělesným zdravím se nám také zdá, že je celkem v pořádku (zvláště jsme-li mladí), tak proč chodit k lékaři? Navenek nám nic nechybí, nic nás nebolí, všechno funguje, jak má. Ale podrobná prohlídka u lékaře, s využitím hloubkových zobrazovacích přístrojů (rentgen, CT, magnetická rezonance aj.), by mohla odhalit dřímající zárodky nemoci či zvýšená rizika onemocnění. Podobně i hloubková prohlídka od Lékaře s velkým L odhalí naše duchovní neduhy. Slovo Božího zákona je jako rentgen, který prosvítí každou stěnu sebeuspokojené svatosti, kterou jsme si kolem sebe posta-

vili. A tak jako není na škodu čas od času zajít na prohlídku k obvodnímu lékaři, nebude jistě na škodu – zvláště když bilancujeme právě uplynulý rok 2010 – podstoupit kontrolní prohlídku našeho života s Bohem. Využít k tomu můžeme například následující „dotazník“ (pamatujme přitom, že si odpovídáme sobě; Lékař dobře ví, co nám je):

Miluji Boha celým svým já

- Je pro mě Bůh a Jeho vůle přednější než já a má vůle?
- Dělán si pravidelně čas na studium Božího slova? Na rozjímání?
- Prosím Boha o Ducha svatého, aby mě naplňoval a vedl každý den?
- Nejsou v mém životě oblasti, do kterých Boha nepouštím? Které? Proč?
- Považuji hřích za urážku Boha, nebo jen za drobnou, okrajovou záležitost?
- Sloužím Bohu, kdekoli mohu? Využívám dary od Něho k Jeho chvále?

Miluji svého bližního jako sám sebe?

- Svědčím svým bližním o Boží vůli a lásce v Kristu? Jak? Kdy naposledy?
- Žiju v pokoře před Bohem a upřednostňuji druhé?
- Jednám s druhými milostivě, tak jako Bůh jedná v Kristu se mnou?
- Modlím se za svou rodinu, své pastory, své nadřízené, svou vládu?
- Miluji obětavě svou ženu, ctím vždy svého muže?

- Učím své děti Božím cestám? Jak pravidelně? Svými slovy i skutky?
- Užívám svůj čas a prostředky podle Božích priorit?
- Povzbuzuji spoluvěřící v jejich „chození s Bohem“?
- Hledám ztracené ve svém okolí? Sdílím s nimi evangelium?
- Pomáhám chudým, které potkávám, a učím tak činit i své děti?

Co je cílem takové prohlídky? Přivodit beznaděj, zoufalství, smrt?

Ano – jde-li o naši vlastní (předstíranou či domnělou) svatost a spravedlnost.

Ne – pokud jde o Boží moc a ochotu nás léčit, obnovit, očistit, naplnit znovu a znovu svou silou.

Bůh vážně požaduje, abychom byli svatí, dokonalí ve svých myšlenkách, slovech i činech. Takoví, jako je On sám. Díky Kristu nás již prohlásil za svaté. Nyní touží v nás působit, abychom takovými byli víc a víc ve svém životě. Bez Něho a bez Jeho milosti v Kristu nemůžeme nic. S Ním a s Jeho milostiv Kristu naopak dokážeme vše. Je proto dobré vědět, že se nám mnoho odpouští; potom budeme i více milovat – ve slovech i činech. Ať je tedy náš život s Ježíšem v roce 2011 úrodnější v lásce, než byl ten minulý.

– Petr Krákora –

Převzato z Pečetě víry (www.luterani.cz) se svolením autora.

DUCH SVATÝ A KÁZÁNÍ

Kázání Božího slova je způsob, jakým se Bůh v tomto světě zjevuje lidem.

Ne jediný, ale velmi podstatný, nejdůležitější.

Ovšem Bůh se zjevuje jen tehdy, když skrze slovo kazatele promlouvá samotný Bůh – tedy Duch svatý. Klíčová otázka tedy zní: „Kdy a jak se to může stát?“

- ◆ *Vítr [pneuma] vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. (J 3,8)*

28 ZÁPAS O DUŠI

Toto říká Pán Ježíš o Duchu svatém v rozhovoru s Nikodémem. Nemáme moc nad Duchem, nemůžeme ho ovlivnit. Nemáme moc ani nad svými posluchači, ale ty můžeme na rozdíl od Ducha svatého ovlivnit. Ale je otázka, nakolik to máme nebo nemáme dělat. Ale to, co určitě můžeme a máme dělat, je poddávat se, podřizovat se Duchu svatému. Proto se budeme zabývat výhradně osobou kazatele – takže to téma (jinak velmi široké) jsem zúžil na **Duch svatý, kazatel a kázání**.

◆ *Ani já, bratří, když jsem přišel k vám, nepřišel jsem vám hlásat Boží tajemství nadnesenými slovy nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného. Přišel jsem k vám sláb, s velkou bázní a chvěním; má řeč a mé kázání se neopíraly o vmlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí, aby se tak vaše víra nezakládala na moudrosti lidské, ale na moci Boží. (1 K 2,1–5)*

1. Kazatel musí předávat Boží slovo Božím způsobem.

To je podmínka, bez které se Duch svatý nemůže přiznat k našemu kázání. Už Pán Ježíš říká svým učedníkům:

◆ *Beze mne nemůžete činit nic. (J 15,5)*
Když zdůrazňuje závislost ratolestí na kmeni, ale na co spoléháme my ve své službě, při přípravě kázání i při samotném kázání? Nespoléháme spíše na ty faktory, které můžeme sami ovlivnit, než na Ducha svatého? Nespoléháme spíše na své dovednosti, ať už jsme je dostali jako dar např. dobrou výřečnost, přirozenou autoritu a přesvědčivost, nebo na to, co jsme se naučili, studiem i praxí – např. dobře mluvit, příjemně vystupovat, pěstovat osobní vliv atd.

John Stott řekl:

Každý kazatel podlehne pokušení a občas si myslí: „Kdybych byl dost výřečný, dost dogmatický a přesvědčivý, jistě bych získal lidi pro Krista.“ Ano, tímto způsobem může kazatel vyvolat v posluchačích citové projevy, vyprovokovat k nějaké akci, ale takové dílo nebude hluboké a trvalé. Pouze Duch svatý může pohnout lidské svědomí, mysl a srdce.

Podobně mluví i Charles Spurgeon:

Evangelium se káže pro uši všech, ale s mocí přichází jen k některým. Moc tkvící v evangeliu nespočívá ve výřečnosti kazatele, jinak by obraceli duše svých posluchačů lidé. Nezáleží ani na kazatelově učenosti, jinak by evangelium spočívalo v moudrosti lidí. Mohli bychom mluvit, až si jazyk vymluvíme, až si plíce vychrlíme a umřeme, ale ani jediná duše by se neobrátila, kdyby ve slovech nebyla ona tajemná moc – totiž Duch svatý působící na vůli člověka.

O Spurgeonovi se vypráví, že když vystupoval po schodech na kazatelnu, znovu a znovu si opakoval: „*Věřím v Ducha svatého, věřím v Ducha svatého!*“

Stottova i Spurgeonova slova vychází ze sdělení a zkušenosti apoštola Pavla.

◆ *Naše evangelium k vám nepřišlo pouze v slovech, ale v moci Ducha svatého a v přesvědčivé plnosti (1 Te 1,5)*

A potom jeho zkušenost z Korintu:

◆ *Má řeč a mé kázání se neopíraly o vmlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí. (1 K 2,1–5)*

J. Stott výklad 1 K 1,18–2,5 uzavírá slovy: Zdroj moci při kázání Slova vyvěrá z Trojice Boží. (Dynamis Theu), Boží

síla ke spasení je zakotvena v Božím slově, které poukazuje na Kristův kříž, jestliže je to slovo podáno a potvrzeno Duchem svatým.

Z toho vyplývá, že jak původ, obsah i podání kazatelovy zvěsti je Boží záležitostí. Kazatel nemá svobodu si podle svého měnit obsah kázání. Je pověřen kázáním Boží zvěsti a tou je Kristus ukřižovaný – a to se musí dít v moci Ducha svatého. Je nesmyslné kázat vlastní zvěst a chtít k tomu užívat Boží moc, a stejně tak je nesmyslné kázat Boží zvěst z vlastní síly. Způsob musí odpovídat předmětu a forma obsahu. Kazatel musí předávat Boží slovo Božím způsobem.

Důraz na to, že Duch svatý je ten, kdo působí, aby lidé slovo přijali, uvěřili mu a vytrvali ve víře, nedává kazateli žádný

důvod k tomu, aby byl nedbalý ve studiu a přípravě kázání. Právě naopak, záleží jak na poctivé přípravě, dokonce i na výběru slov, která by tlumočila zvěst jasně, srozumitelně.

♦ *O tom také mluvíme – ne však slovy, kterým vyučuje lidská moudrost, ale těmi, jímž vyučuje Duch svatý; duchovní věci vysvětlujeme duchovními slovy. (1 K 2,13, NBK)*

Přítom ale svou důvěru nemáme vkládat v sílu naší osobnosti nebo ve schopnost naší argumentace, ale v moc Ducha. A dál říká J. Stott:

Proto je tak obrovský rozdíl mezi kázáním Slova a propagandou. Sdělovací prostředky jsou stále více zneužívány ve prospěch nekalých cílů. Ale takto se nemůže zvěstovat Boží slovo právě pro svůj původ, podstatu i formu.

KÁZÁNÍ	
kazatel	propagandista
<i>Zvěstuje celou pravdu.</i>	<i>Propaganda, reklama, pravdu zkresluje a zatemňuje, nesděluje ji celou</i>
<i>Je povolán zvěstovat slovo kříže, a ne se zalíbit posluchačům; ví, že evangelium je pro mnohé nepřijatelné a pohoršlivé.</i>	<i>Snaží se zalíbit, upoutává pozornost, získává popularitu, vychvaluje své zboží a prodává za každou cenu.</i>
<i>Je povolán zvěstovat prosté poselství, bez lstivé chytrosti a přitom spoléhá na moc Ducha.</i>	<i>Používá psychologické triky jako nátlak, manipulaci, přehnaný humor, patos, klam, lichocení.</i>

2. Kdy a jak se může stát to, že se Duch svatý přizná k našim slovům?

Jak se může stát, že proudy živé vody poplynou z našeho nitra do srdcí a života jiných (podle slibu Pána Ježíše Krista):

♦ *Kdo věří ve mne, „proud živé vody poplyne z jeho nitra“, jak praví Písmo.*

To řekl o Duchu, ježž měli přijmout ti, kteří v něj uvěřili. (J 7,38–39)

J. Stott má za to:

... že kromě předpokladu věrného zacházení se slovem Božím, zvěstovat písmo a Kristův kříž, jsou tu ještě dvě podmínky – svatost a pokora.

30 ZÁPAS O DUŠI

Svatost

◆ *Kdo by se tedy od těchto věcí očistil, bude nádobou ke cti, posvěcenou, Hospodáři užitečnou, připravenou ke každému dobrému skutku. (2 Tm 2,21)*

Není třeba svatost příliš rozebírat, dobře víme, že Bůh nepoužije jinou nádobu než nádobu očištěnou! Ale jsme ochotni se znovu očišťovat, posvěcovat? A děláme to? Jsme v tom příkladem těm, kterým sloužíme?

Robert Murray napsal Danu Edwardsovi 2. 10. 1840, když šel sloužit jako misiónář mezi Židy do Německa: „*Svatý služebník je hrozivou zbraní v Boží ruce!*“

Pokora

Nelze přehlédnout, že Pavel klade obrovský důraz na pokoru. Říká, že Boží moc se projevuje v lidské slabosti a Boží moudrost v lidské pošetilosti – je bláznovstvím.

Pavel se pokořil před Bohem i lidmi; i přes svůj intelekt, vzdělání, obrovskou odvalu a smělost při šíření evangelia se:

1. vzdal dobrovolně lidské moudrosti a kázal zvěst o Kristu ukřižovaném: „*Slovo o kříži je bláznovstvím...*“ – bláznovskou zvěst,
2. vzdal se také dobrovolně svých řečnických schopností – „*přišel slab a s velkou bázní!*“

Apóstol Pavel pochopil, že lidská slabost je podmínkou obdržení božské moci a možná proto Bůh často drží své služebníky ve stavu tělesné křehkosti:

◆ *Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby bylo patrné, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás. (2 K 4,7)*

Snad nejvíce je to ale vidět v pasáži, kdy Pavel mluví o svém ostnu v těle:

◆ *A tak se budu raději chlubit slabostí, aby na mně spočinula moc Kristova. (2 K 12,9)*

A to je hlavní důvod, říká J. Stott, proč je v naší službě a v našich kázáních tak málo skutečné moci:

Zdá se mi, že jedině kázání, kterého si Bůh cení a ve kterém se projeví Boží moudrost a Boží moc, je kázání člověka, který je ochoten připadat lidem jako slaboch a blázen. Bůh si nejen vybírá slabé a neučené, aby je zachránil, ale vyvoluje si i slabé a neučené kazatele, anebo alespoň takové, kteří jsou ochotni se slabými a pošetilými v očích tohoto světa stát.

Jsme ochotni platit tuto cenu? Často nejsme, říká J. Stott:

Je totiž přirozené toužit po pověsti vzdělaného, vlivného a ctěného člověka, a tak se stává, že děláme ústupky té „*staromódní zvěsti!*“, abychom na sebe upoutali pozornost, získali uznání v akademických kruzích, upoutali osobním kouzlem a shromáždili lidi kolem sebe.

A tak klíčová je naše základní motivace:

Chceme-li být slavní, vlivní, budeme užívat veškeré své síly a schopnosti ke kázání vlastní moudrosti.

Leží-li nám na srdci to, co prospívá lidem a oslavuje Boha, nebudeme se rozpakovat pro dobro druhých obětovat vlastní pověst lidí učených a vlivných.

Závěr

Celé toto téma a slova J. Stotta mě znovu vedou ke zkoumání i přehodnocení motivů, se kterými jsem do kazatelské služby vstupoval. Jsme pouhými služebníky, které Bůh může použít jako nástroje, zprostředkovatele k probuzení víry v lidských srdcích. Tu službu nám svěřuje Pán, proto veškerá sláva patří Jemu. On to dílo koná svou vlastní mocí,

mocí Ducha svatého. Proto je důležité, abychom **věrně zvěstovali Písmo, uka-**

zovali na Kristův kříž a žili svatý život v pokoře a poslušnosti.

– Pavel Škrobák –

Seminář z pastorální konference kazatelů CB, Havlíčkův Brod, únor 2011

SAMOTNÉ PÍSMO

Jestliže má být učení církve čisté a má vést ke spasení, tak musí vycházet jenom ze samotného Písma. (Hageus Redivivus, kap. 14)

Výše uvedená věta se týká proměny života. Obnova učení spočívá v tom, že se dbá na jeho čistotu a učení je pak horlivě předáváno dál. Učení závisí na dvou věcech: předně abychom nezacházeli ve svém domýšlení článků víry daleko, ale prostě přijímali to, co Písmo jasně říká. Za druhé abychom se nezaměstnávali a nezaštiťovali vnějšími obřady, kromě těch, které nám zanechala prvotní církev.

Učení v církvi Boží musí být čisté a pravé, neporušené, tak, aby nikoho nesvedlo, ale aby bylo plné moci ke spasení. Musí pramenit ze studnic izraelských, tj. ze samotných Písem svatých – bez ubírání, bez přidávání, bez jakéhokoliv upravování. A to z těchto důvodů:

Za první proto, že nám náš Pán Bůh dal dokonale poznat, že my sami nemůžeme o Jeho věčných a nebeských věcech nic vědět – jenom to, co nám On sám zjeví. Boha nikdy nikdo neviděl, ale jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o Něm řekl – buď sám, nebo skrze své služebníky, proroky. Kdo z lidí ví, co je v člověku? Jenom duch člověka, který je v člověku. Stejně tak nikdo neví o Božích věcech, jenom Duch Boží, říká apoštol. A proto se nesluší o Božích věcech mluvit jinými slovy než těmi, která nás učí Duch svatý. Neboť kdo poznal mysl Páně? Jen On sám připravil moudrost, rozumí její cestě, říká Job – a zná její místo. On sám

vyhlašuje její soudy, a proto z jeho úst pochází rozumnost, praví Šalamoun. Kdo z lidí kdy poznal Boží vůli nebo kdo se kdy dopátral toho, co Bůh chce? Veškeré přemýšlení smrtelníků je ubohé a jejich výmysly nebezpečné, proto sám Bůh připravil cestu rozumnosti a dal ji Jákobovi, svému služebníku, Izraeli, svému milovanému.

Za druhé, Bůh dává jasně najevo, že nám zjevil celou svou vůli, a nic, co potřebujeme, nám nezatajil, ani nám to nenechal k objevování. David říká: „Hospodinův zákon je dokonalý,“ a Kristus: „Dal jsem vám poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce.“ Proto také moudrý Šalamoun řekl: „K jeho slovům nic nepřidávej, jinak tě potrestá a budeš shledán lhářem.“ A Sírachovec: „Nestarej se o to, co se tě netýká, vždyť ti bylo ukázáno víc, než na co stačí lidský rozum“ (pozn. red.: jedná se o nebiblickou, deuterokanonickou, knihu; stará jednota bratrská tyto knihy označovala jako užitečné k duchovnímu čtení, ale rozhodně popírala jejich inspiraci nebo zařazení do kánonu svatého Písma).

Za třetí, vedle toho také Bůh dosvědčuje, že do Písma nenechal zapsat věci nepotřebné, tedy takové, které se mají nebo mohou opomíjet. Neboť jak říká David: „Všechna tvá přikázání jsou pravda,“ a svatý Pavel: „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je vhodné k učení,

32 ZÁPAS O DUŠI

k usvědčování, k nápravě a k výchově ve spravedlnosti, aby byl Boží člověk náležitě připraven ke každému dobrému činu.“ Proto také David řekl: „Všechna ustanovení chci ve všem správně plnit, nenávidím každou stezku klamu“ (tedy každé pokřivené učení).

Za čtvrté, je zřejmé, že Jeho slovo je jasné, nepotřebuje, aby kdokoliv běhal pro výklady do nebe nebo do propasti, ale samo slovo dává moudrost těm, co ji nemají, obveseluje srdce, osvěcuje oči, takže ti, kdo ho milují a přemýšlejí o něm každý den, jsou moudřejší než jejich nepřátelé, mají víc rozumu nežli jejich učitelé a jsou prozíravější než starci. Jak by tedy mohly lidské přídatky, komentáře nebo poznámky kohokoliv osvětit k větší moudrosti?

Za páté, také to nám Pán Bůh oznámil, že Jeho slovo je dostatečně mocné k tomu, aby vykonalo všechno, co se Bohu líbí, bez jakýchkoliv našich úprav. Neboť skrze proroka praví: „Není mé slovo jako oheň, je výrok Hospodinův, jako kladivo tříštící skálu?“ a skrze apoštola: „Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč.“ Čím by tedy mohl prospět Bohu člověk, byť svým sebemoudřejším počínáním?

Za šesté, proto nám to Bůh počítá za pošetilost, když se jakýmkoliv způsobem vzdalujeme od Jeho slova. Jako u Ozeáše, kde naříkal, že se jeho lid učí od pohanů a potom říká: „Vypsal jsem jemu znamenité věci v zákoně svém, ale neváží sobě rovně jako cizí věci.“ A skrze Jeremiáše: „Hle, odvrhli Hospodinovo slovo, k čemu jim bude moudrost?“ U Ezechiela Bůh mezi jiné ohavnosti počítá to, že kněží znásilňují (pozn. red.: „natahují“ – K) zá-

zu svému, tedy že se neučí ze zákona, ale vnášejí do něj své vlastní názory). Stejně jako je nesmyslné jít kupředu a zároveň chtít couvat, tak také Pán Bůh přísně zakázal jak přidávat k Jeho slovu, tak z něj ubírat: „Nyní tedy, Izraeli, slyš nařízení a práva, která vás učím dodržovat, abyste zůstali naživu a mohli obsadit zemi, kterou vám dává Hospodin, Bůh vašich otců. K tomu, co vám přikazuji, nic nepřidáte a nic z toho neuberete.“ A Jozue říká: „Neodchyluj se od něho napravo ani nalevo; tak budeš jednat prozíravě všude, kam půjdeš.“ Ve Zjevení je pak na závěr celé Bible hrozba: „Kdo k nim něco přidá, tomu přidá Bůh ran popsanych v této knize. A jestliže kdo ubere ze slov knihy tohoto proroctví, tomu Bůh odejme podíl na stromu života.“

Za sedmé, k tomu všemu nám Pán Bůh (a příklady z celé historie k tomu) do-
svědčuje, že vzdalovat se od Písma je začátek všech bludů, chyb, mrákot a slepoty. „K zákonu a svědectví!“ říká Bůh, „což oni neříkají takové slovo, že mu z něho nevzejde jitřní záře?“ A Kristus říká: „Mýlíte se, neznáte Písmo!“ A skrze Izajáše Pán Bůh hrozí, že kvůli tomu, že si jeho lid našel zalíbení v lidských výmyslech, jim budou slova Písma zapečetěnou knihou, zaslepi jejich oči, aby neviděli pravdu; a zahyne moudrost moudrých a rozumnost rozumných bude zakryta. To všechno, křesťané, slyšme pro vlastní výstrahu, a to více dávejme pozor, aby naším učitelem nebyl Aristoteles ani Plátón, Cicero ani Augustin, ani František, ani žádný jiný člověk, ani anděl z nebe, ale jenom a jedině ten, v němž jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání. Aby tak naše víra nebyla založena na slovech lidské moudrosti, ale na moci Boží.

Učme se sami nezacházet za to, co je psáno, ale stát v tom svatém přikázání, které nám bylo dáno. Bible svatá buď naším kánónem, naší vírou, naším pravidlem, naším řádem, kéž je svící pro naše nohy, světlem pro naše cesty, oční mastí, jitrěnkou, sluncem v našem tápání, rádcem v našich pochybnostech, soudcem a rozhodčím našeho smýšlení a našich domněnek. Ať je zrcadlem našich tajemství, naší univerzitou, neředěným mlékem, jímž rostou Boží dítky, pramenem živé vody (Ž 119,11; Ž 12,7; 1 Pt 2,2). Když to tak bude, potom Hospodin pošle své světlo a svou pravdu a dovede nás na horu svatou, v Jeho světle budeme spatřovat světlo a jasně před sebou uvidíme pravou cestu i falešná rozcestí po stranách. Tehdy budeme vědět, komu jsme uvěřili, a na skále bude založena naše víra. Budeme učenější než všichni naši protivníci, protože budeme vyučeni od Boha, s Kristovou myslí budeme schopni všechno rozsoudit.

Abychom takové věci z Písma přijali, nepotřebujeme na to filozofii, ani mnohé lidské výklady, ani hluboký důvtip nebo nejbystřejší mysl. Ale musíme mít:

1. Především vroucí lásku k Bohu a k Jeho slovu, protože opravdová touha po učení je počátkem moudrosti. Tak David a další svatí vroucně milovali Boží zákon, a i bez dialektiky a jiných lidmi vymyšlených pomůcek poznali Boha pouze z Jeho zákona.
2. Zbožnost a úctu k Bohu a Jeho slovu, abychom do Písma vstupovali jako do svatyně – s bázní a strachem kvůli nádhře a velebnosti Boží přítomnosti.
3. Ochotu rozumět Boží vůli a jednat podle ní. Neboť Kristus říká: Kdo chce činit Boží vůli, ten pozná, zda se jedná o učení, které je z Boha.
4. Časté čtení Bible (Joz 1,8; Ž 1,2; 1 Tm 4,13).
5. Pečlivé promyšlení Božího slova (Ž 119,148; Př 2,2-5.9).
6. Vroucí modlitby. Neboť Hospodin dává moudrost a z Jeho úst pochází poznání i rozumnost. A Kristus říká, že dá svého Ducha těm, kdo Ho prosí. Když tedy prosil David, aby mu Bůh otevřel oči, aby mohl vidět veliké věci v Božím zákoně, tak to dostal. Podobně Šalamoun žádal moudrost od Boha a dostalo se mu jí.
7. Skutečné jednání podle zjevené Boží vůle, její zachovávání a chození po cestách ctnosti, protože to je cesta ke spasení: poznání Krista, jak učí svatý Petr, a jak říká David: Počátek moudrosti je bát se Hospodina; velice jsou prozíraví všichni, kdo tak činí!

Kdybychom my, všichni křesťané, zacházeli s Božím slovem takto, byli bychom jistě město svaté, které má slávu od Boha (o němž se píše v prorocích), jehož základy jsou na drahokamech a září jako průzračný křišťál, které nepotřebuje slunce ani měsíc (totiž stvořené světlo lidských nápadů), protože ho osvětluje Boží sláva. V jeho světle bychom se všichni procházeli a byli bychom vyučeni od Hospodina. Dej nám tedy, Hospodine, takovou moudrost, abychom nenáviděli lidské výmysly a milovali Tvůj zákon z celého srdce. Vždyť jsme byli poníženi a zbloudilí, ale nyní ať se jen držíme Tvého slova! Tak budeme moci říci: „Byl jsem pokořen, a bylo mi to k dobru, naučil jsem se tvým nařízením. Na pomoc mi podej svoji ruku, tvá ustanovení jsem si zvolil. Kéž má duše žije a může tě chválit; kéž mi pomáhají tvoje soudy.“

– Jan Amos Komenský –

VĚDA PROKÁZALA, ŽE BŮH NEEXISTUJE

Neslycháte toto prohlášení v mnoha jeho podobách často? Já ano.

Je však zcela mylné a já se pokusím vysvětlit proč.

Věda je skvělá věc a vděčíme jí za obrovské množství dobrého. Nedávno jsem si to znovu velmi jasně uvědomil poté, co mi v nemocnici anesteziolog poskytl možnost milostivého úniku před bolestivým operačním zákrokem. Věda oprávněně požívá velkého respektu, neboť funguje a výsledky jejího praktikování jsou velice praktické a navýsost hmatatelné.

Věda má ale také svoje mantinely, přičemž rozhodně neplatí, že to, co nemůžeme podrobit vědeckému zkoumání, neexistuje. Jak věda pracuje? Takzvaným induktivním postupem. Vědec pozorováním určitého jevu shromažďuje údaje, z nichž posléze vyvodí obecně platné závěry. Budeme-li se například vždy a všude setkávat s bílými labutěmi, odvodíme z naší zkušenosti obecný závěr o tom, že jedním z charakteristických vlastností tohoto ptáka je jeho bílá barva. Tento závěr vznikl jako zobecnění naší opakované zkušenosti a budeme jej tedy v rámci vědecké metody považovat za pravdivý. Pouze ale do okamžiku, kdy se setkáme s labutí v černém kabátě. (*Evropanem v Austrálii poprvé nalezena na sklonku sedmnáctého století.*) Černý opeřenec naší jistotu zcela bortí a ukazuje na limity vědy, která může pracovat pouze s tím, co jí je známo a je jí k dispozici, a ne s tím, co jí známo není. Smí poskytovat pouze závěry činěné s určitou mírou pravděpodobnosti, nikdy však ne jistotou. Nemůže tedy už z principu nastat situace, kdy by mohla věda za pomoci svých stávajících postupů prohlásit cokoliv za neexistující, dokonce ani jednorozce, kentaura či krá-

líky Boba a Bobka z klobouku. Jediné, co k jejich existenci či neexistenci může říci, je to, že z důvodu chybějící zkušenosti s těmito bytostmi není jejich reálné bytí pravděpodobné. Chceme-li si na něm mermomocí trvat, budeme tak činit i přesto, že dosud pro to nemáme žádné racionální opodstatnění. No dobrá, ale je toto nějaké prokázání neexistence? Jistěže ne. K tomu věda ten správný aparát opravdu nemá.

Bude-li vám někdo přesto tvrdit opak, laskavě jej požádejte, aby vám ukázal nějaký způsob, jakým je věda schopna prokázat neexistenci jakékoliv logicky konzistentní věci (*představa jednorozce v sobě neobsahuje žádný logický rozpor tak jako například představa hranaté koule, která existovat v žádném případě nemůže*). Garantuji vám, že toho nebude schopen. Jiný člověk vám zase může oponovat názorem, že k vyvrácení existence dané věci úplně postačuje, když věda neposkytuje důvody k tomu, aby v ni bylo možné věřit. Pouze věda nám podle tohoto názoru může poskytovat informace o světě. Pakliže informace nedodává, věc neexistuje. Je to skutečně tak? Mohu kupříkladu dostat vědecký důkaz toho, že milujete svojí ženu? Není to náhodou tak, že odpověď znáte, aniž byste zapojil svých pět smyslů, které při vědeckém zkoumání nutně používáte? Není to také spíše o tom, že pravdivost samotného prohlášení „věda je jediným zdrojem poznání“ není paradoxně vědecky jakkoliv ověřitelná a spadá do kompetence filozofie?

Není tedy pravda, že by věda byla jediným kanálem, kterým k nám putují informace o světě, ve kterém žijeme, byť je kanálem veskrze spolehlivým. Není také ani náhodou pravda, že by věda mohla prokázat neexistenci čehokoliv –

není toho ze samé své podstaty schopna. Až vám to opět někdo předhodí, vezte, že neví, o čem mluví.

– Jiří Lemmer –

www.rozumnavira.cz

LÁSKA BOŽÍ K HŘÍŠNÍKŮM

Miluje Bůh všechny lidi stejnou láskou?

To je otázka, o které se mezi křesťany téměř nesmí uvažovat, protože hraničí s „herezí“ nebo snad se „svatokrádeží“? „*Bůh je přece láska a miluje každého, nenávidí jen lidský hřích!*“ Tak smýšlí mnoho křesťanů. Proč přijímáme o Bohu jen to příjemné? Nestvořili jsme si snad boha podle svého obrazu? Zamysleme se nad tím, co Boží slovo skutečně říká. Biblický Bůh nepotřebuje naší obranu, On se bránit nemusí, vše, co dělá, je svrchované, svaté [bezhrádné] a spravedlivé. Odložme stranou běžné představy a výklady a podívejme se raději do Písma:

◆ *Ty přece, Bože, nemáš rád podlost, nikdo zlý u tebe nesmí být. Před tvými očima neobstojí zpuční, v nenávisti máš všechny zlosyny. Vniveč obracíš všechny lháře – vrahy a podvodníky si Hospodin oškliví! (Ž 5,5–7)*

Zlosyni jsou jen lidé a je, jak jsme právě četli, Bůh nenávidí i s jejich hříchem. Jakou naději na záchranu by měli lidé, kteří se topí, kdyby na ně Noe z archy volal: „*Bůh vás miluje, jenom nenávidí váš hřích!*?“ Kdyby Bůh skutečně miloval každého člověka bez výjimky a nenáviděl, „odděleně“ jen jeho hřích, nemohl by při potopě zachránit jen osm lidí a nechat utopit zbytek lidstva, jehož každý výtvar mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý. V přirozeném člověku totiž není jediná ctnost, která by Boha podmiňovala

k tomu, aby člověka miloval spásnou láskou, aby člověka miloval až ke spášení! Hřích je od člověka neoddelitelný. Hřích přece nepochází z ničeho. Hřích není osamocené bezosobní zlo. Hřích je naše přirozenost, tj, povahová vlastnost všech přirozených lidí bez výjimky:

◆ *Což může člověk být před Bohem spravedlivý a čistý ten, kdo se zrodil z ženy? (Jb 25,4)*

Nenávidí-li Svatý Bůh hřích, potom nenávidí i jeho původce:

◆ *Vždyť Hospodin, tvůj Bůh, má v ohavnosti každého, kdo páchá něco takového, každého, kdo se dopouští bezpráví. (Dt 25,16)*

Všechna provinění vůči Svatému Bohu zasluhují trest. Člověk svatému Bohu dluží své věčné potrestání. Je nemožné, aby se člověk z tohoto dluhu, totiž z trestu, sám vykoupil. Jediný způsob vykoupení, oddlužení z trestu, je Boží milost.

Milost

Podívejme se nejdříve na to, co všeobecný pojem „milost“ zahrnuje. Rozumíme mu správně? Latinská milost, „gratia“, nebo anglická, „grace“, vycházejí z latinského „gratis“, což znamená „zdarma“. Tomu my našinci dobře rozumíme.

Nic není na tomto světě zdarma, ani oběd, za který nemusíme zaplatit. Měli bychom pojem „zdarma“ nahradit pojmem „pro nás bezplatně“. Tak si snad

36 ZÁPAS O DUŠI

alespoň uvědomíme, že ač je pro nás nějaká privátní nebo státní služba bezplatná, někdo jiný za ni buď zaplatí úplně nebo doplatí rozdíl za naši útratu, např. prostřednictvím daní. Zkrátka, kdo má, tak buď dobrovolně, nebo z daňové povinnosti, dává, kdo nemá, dostává zdarma, lépe bezplatně, prostřednictvím solidarity, což je obdobou „gratis – milosti“. Tak to na tomto hříšném a nedokonalém světě v různých, vždy nespravedlivých, proporcích chodí.

V Boží „ekonomice“ má milost tentýž princip, ale naprosto svatou a dokonalou formu. Bohatý Bůh, který stoprocentně tvoří a vlastní celý viditelný a neviditelný svět, dává závislému (chudému) stvoření vše, na čem je stvoření závislé. Proporce mezi dáváním a přijímáním jsou jasné, svaté a spravedlivé – poměr je sto ku nule:

- ◆ *Kdo ti dal vyniknout? Máš něco, co bys nebyl dostal? A když jsi to dostal, proč se chlubiš, jako bys to nebyl dostal?*
(1 K 4,7)

Obecná milost

Bůh projevuje milost všem, i nevěřícím, protože udržuje všechno stvoření svým mocným slovem. Bez Božího obdarování bychom neměli ani kyslík, který tak samozřejmě dýcháme, bez ohledu na to, zda bude někdo spasen nebo ne. Celý „chod“ viditelného, neviditelného a duchovního světa je hrazen z Božího účtu. Bez Jeho *obecné milosti* by se svět přestal točit. Kdyby nebylo kříže Božího Syna, historie, jak ji dnes známe, by neběžela; všichni bychom se rodili bez naděje na záchranu. Proto se přirození lidé bez Krista často těší „slušnému“ životu, protože On průběžně zachraňuje skrze Kristův kříž svůj lid z každé generace:

- ◆ *Proto se namáháme a zápasíme, že máme naději v živém Bohu, který je Spasitel všech lidí, zvláště věřících.*
(1 Tm 4,10)

Můžeme říci, že Bůh je v obecném smyslu zachráncem všech lidí – to je *obecná milost*. Ve zvláštním smyslu je Spasitelem svých vyvolených – to je *spásná milost*. Až bude spasen plný počet Božího lidu, přijde ze Siónu vysvoboditel, Ježíš Kristus. Zasedne k soudu, dnešní historie skončí a s ní i její nedílná součást – *obecná milost*.

Obecná milost je teologický termín. Můžeme jej obhájit Písmem? Pokusme se o to. Z Písma můžeme vyčíst, že *obecnou milost* Bůh prokazuje do jisté míry všem lidem bez výjimky, spaseným i nespaseným:

- ◆ *Ke všem je dobrotivý Hospodin, on cítí s každým ze svých stvoření!* (Ž 145,9)
Dobrotivý Hospodin prokazuje svou lásku už tím, že udržuje tento svět tak, aby umožnil všem lidem běžný život. Všichni, bez výjimky, žijeme z Jeho požehnání, z Jeho *obecné milosti*:

- ◆ *Tak budete synové svého Otce v nebesích. On přece dává svému slunci vycházet na dobré lidi i na zlé a posílá déšť na spravedlivé i nespravedlivé.*
(Mt 5,45)

Ježíš věřící nabádá, aby Boha v lásce napodobovali. Tak jako je Bůh obecně laskavý ke zlým, tak i věřící mají obecně milovat i ty, kdo je nenávidí:

- ◆ *Vy však milujte své nepřátele a buďte k nim dobří; půjčujte a neočekávejte nic zpět. Tehdy bude vaše odplata veliká a budete synové Nejvyššího, neboť on je laskavý i k nevděčným a zlým.*
(Lk 6,35)

Barnabáš a Pavel dosvědčují stejný Boží princip *obecné milosti*. Pamatujme, že

lidstvo nežije z vlastní moci, ale Bůh všem dopřává nejen pokrm, ale i radost ze života. Bůh je plátcem, lidé jsou příjemci:

◆ *Tento Bůh sice v minulosti nechával pohanské národy žít, jak chtěly, avšak nepřestal dosvědčovat sám sebe tím, že jim prokazoval dobro: **dával vám z nebe déšť i úrodu v pravý čas, sytil vás pokrmem a naplňoval radostí.*** (Sk 14,16–17)

K Boží *obecné milosti* zajisté patří Jeho trpělivost. Tu projevuje svým vyvolaným lidem, i těm, které ponechává v Adamově hříchu:

◆ *Hospodin je trpělivý, však velmi mocný – **neopomíjí trest!** Jeho cesta vede bouří a vichřicí, mraky jsou prach od jeho kroků.* (Na 1,3)

Bůh projevuje *obecnou milost* také tím, že nedovolí, aby lidstvo samo sebe zničilo. *Obecná milost* zabraňuje nekontrolované řetězové reakci lidského zla:

◆ *Zajisté i hněv člověka chválí tě musí, a **ostatek zuřivosti skrotíš.*** (Ž 76,11 K)

Vidíme, že Boží *obecná milost* ochraňuje lidstvo omezováním hříšné přičinlivosti, snaživosti a nápaditosti lidské (z)vůle. Ani si neuvědomujeme, kolik zla bychom byli schopni napáchat, kdyby naše vůle nebyla pod Boží „omezující“ kontrolou.

Boží *obecná milost* bude udržovat svět v chodu ve stavu zkrocené zuřivosti, dokud se Pán Ježíš Kristus nevrátí. Boží *obecná milost* zamezí, aby hříšné lidstvo zničilo životní prostředí země natolik, že by vyhytno. Naopak, vše bude z lidského přirozeného pohledu při druhém příchodu Pána Ježíše Krista lepší než „normální“:

◆ *Sami dobře víte, že Pánův den přijde jako zloděj v noci. Až lidé budou říkat: „**Mír! Bezpečí!**“ náhle je překvapí*

záhuba, jako když na těhotnou přijdou bolesti, a nebude úniku. (1 Te 5,2–3)

◆ *Jako tehdy před potopou **hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne,** kdy Noé vešel do korábu, a **nic nepoznali,** až přišla potopa a zachvátila všechny – takový bude i příchod Syna člověka.* (Mt 24,38–39)

Tak jako Bůh štědrě přikrývá všechny svou *obecnou milostí*, tak ji také může do jisté míry omezit a pasivně ponechat hříšníka na pospas jeho „svobodné“ vůli, jež je zotročena tím Zlým:

◆ *Hospodin dále Mojžíšovi poručil: **Až se vrátíš do Egypta, hled'**, abys před faraónem udělal všechny zázraky, jimiž jsem tě pověřil. **Já však zatvrdím jeho srdce a on lid nepropustí.*** (Ex 4,21)

Rozumějme dobře. Když Bůh zatvrzuje, pozdržuje do jisté míry svou *obecnou milost* a hříšník se od Boha vzdaluje. Když Bůh obměkčuje srdce přirozeného člověka, přikrývá hříšníka, více nebo méně, svou *obecnou milostí*, přibližuje se mu a tak omezuje Satanův vliv na hříšníkovu zotročené rozhodování. Proto Bůh ve svém svrchovaném rozhodnutí někdy neuplatňuje svoji aktivní, krotící *obecnou milost*, ale „stahuje se do pasivity“, čímž člověka vydává všanc jeho vlastní žádostivosti. Někteří lidé raději zbožňovali a zbožňují sebe a stvoření než Stvořitele:

◆ *Proto je Bůh vydal v moc hanebných vášní. Jejich ženy zaměnily přirozený styk za nepřirozený a stejně i muži zanechali přirozeného styku s ženami a vzplanuli žádostí jeden k druhému, muži s muži provádějí hanebnosti, a tak sami na sobě dostávají zaslouženou odplatu za svou scestnost. Protože si nedovedli vážít pravého poznání*

38 ZÁPAS O DUŠI

Boha, dal je Bůh na pospas jejich zvrácené mysli, aby dělali, co se nesluší. (Ř 1,26–28)

Nejvýraznější dar Boží *obecné milosti* je však lidské svědomí. Každý přirozený člověk je od Boha dostal, a podle toho jedná. Někteří se svým svědomím řídí a jsou do jisté míry uschopnění činit společenské dobro, i když zůstávají v hříšném stavu (postavení):

◆ *Jestliže národy, které nemají zákon, samy od sebe činí to, co zákon žádá, pak jsou samy sobě zákonem, i když zákon nemají. Tím ukazují, že to, co zákon požaduje, mají napsáno ve svém srdci, jak dosvědčuje jejich svědomí, poněvadž jejich myšlenky je jednou obviňují, jednou hájí. (Ř 2,14–15)*

Měli bychom si uvědomit, že všechno zlo v nás je naše vina a všechno dobro v nás je Boží zásluha. Proto Bůh volá všechny bez rozdílu k pokání, bez něhož není možné spasení.

Spásná milost

Již jsme řekli, že *obecné milosti* se těší v různém stupni každý člověk bez výjimky. *Spásné milosti* se však těší pouze ti, kdo byli Bohem povoláni (vyvoleni ke spasení) před založením světa. V obecném smyslu je Bůh milostivý k celému stvoření, miluje obecnou láskou, smímel-li ji tak nazvat, všechny lidi bez výjimky. I obecná Boží láska ke všem lidem a stvoření nestojí o samotě, ale je zakotvena v Ježíšově kříži. Avšak lidé, které Bůh přikrývá *spásnou milostí*, jsou Bohem milováni láskou nekonečné kvality:

◆ *Zamiloval jsem si vás, praví Hospodin. Vy však se ptáte: „Kde je důkaz, že náš miluješ?“ Což nebyl Ezau Jákobův bratr?, je výrok Hospodinův. Jákoba jsem si zamiloval, Ezaua však ne-*

návidím. Proto jsem obrátil v poušť jeho hory, jeho dědictví v step pro šakaly. (Mal 1,2)

Ezau se těšil „jen“ obecné Boží lásce v *obecné milosti* a požehnání; Jákob se ale těšil spásné Boží lásce ve *spásné milosti* a požehnání. Často děláme chybu, když verše, které ukazují na *obecnou milost*, vykládáme ve smyslu *spásné milosti*; potom docházíme k závěru, že Bůh miluje všechny stejným způsobem, že miluje všechny láskou stejné kvality.

Koho tedy Bůh miluje a koho nenávidí ve spásném smyslu? Vždyť se všichni lidé rodí přirozenou cestou z hříšného muže a ženy a jsou od svého Stvořitele odděleni – přicházejí na svět duchovně mrtvi. Bůh by měl tedy podle lidské logiky všechny nenávidět, protože jsou všichni daleko od Boží slávy. Ale Bůh smýšlí jinak:

◆ *Mé smýšlení není vašim smýšlením a vaše cesty nejsou mými cestami, praví Hospodin. Jako je vysoko nebe nad zemí, tak jsou mé cesty nad vašimi cestami, tak je mé smýšlení nad vašim smýšlením. (Iz 55,8–9)*

Svatý Bůh se ve své svrchovanosti, ve svém smilování nad hříšným světem, ze své svaté povahy, rozhodl, svým, ne lidským, smýšlením, že si z celého světa, ze všech národů, vyvolí a zamiluje svůj lid, na kterém se kvůli sobě oslaví:

◆ *Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji; a všechno mé je tvé, a co je tvé, je moje. V nich jsem oslaven. (J 17,9–10)*

Bůh zajisté rozlišuje dva národy: Jákobovce (také Izákovce a Ábelovce...), které si zamiloval *spásnou milostí*; a Ezauovce (také Izmaelovce a Kainovce...), kterým viditelně žehná *obecnou*

milostí, ale z hlediska spásné lásky je nenávidí; zanevřel na ně v hněvu, protože jsou lidmi „svobodné“ (z)vůle, jež je vazalem toho Zlého. Vůle je svobodná jen v Kristu (J 8,36). Mimo Krista je zotročena a poslouchá vládce nadzemských mocí (Ef 2,2). Přečtěme si Boží cesty, jak je rozvíjí Pavel:

◆ *A nejen to: Také Rebeka měla obě děti z téhož muže, z našeho praotce Izáka; ještě se jí nenarodily a nemohly učinit nic dobrého ani zlého. Aby však zůstalo v platnosti Boží vyvolení, o kterém bylo předem rozhodnuto a které nezávisí na skutcích, nýbrž na tom, kdo povolává, bylo jí hned řečeno, že starší bude sloužit mladšímu. Neboť je psáno: **Jákoba jsem si zamiloval, ale Ezaua jsem odmítl.** Co tedy řekneme? Je Bůh nespravedlivý? Naprosto ne! Mojžíšovi řekl: *Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.* Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo se namáhá, ale na Bohu, který se smilovává ... Smilovává se tedy, nad kým chce, a koho chce, činí zatvrzelým. (Ř 9,10–16.18)*

Takový postoj jistě není v souladu s myšlením přirozeného a hříšného člověka, proto se hned brání:

◆ *Snad mi řekneš: „Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?“ (Ř 9,19)*

Na to Duch svatý odpoví tak, že nám neponechává žádný prostor pro jakoukoliv argumentaci, filozofování, nebo dokonce odpor:

◆ *Človče, co vlastně jsi, že odmlouváš Bohu? Řekne snad výtvar svému tvůrci: „Proč jsi mě udělal takto?“ Nemá snad hrnčič hlínu ve své moci, aby z téže hroudy udělal jednu nádobu ke vzneše-*

ným účelům a druhou ke všedním? Jestliže Bůh chtěl ukázat svůj hněv a zjevit svou moc, a proto s velkou showivavostí snášel ty, kdo propadli jeho hněvu a byli určeni k záhubě, stejně chtěl ukázat bohatství své slávy na těch, nad nimiž se smiloval a které připravil k slávě – na nás, které povolal nejen ze židů, ale i z pohanských národů. (Ř 9,20–24)

Bůh projevuje skrze svoji moc *obecnou milost* a lásku všem, kdo propadli Jeho hněvu a showivavě je snáší, přestože nebyli určeni ke spáse. Bůh také projevuje skrze bohatství své slávy *spásnou milost* a lásku všem, nad nimiž se smiloval a zjevil jim kříž Pána Ježíše Krista.

Bůh jedná opravdu se dvěma národy. S lidem pod *obecnou milostí* a pod *spásnou milostí*; s lidem zlým – a s lidem spravedlivým; s lidem zavrženým – a s lidem vyvoleným; s lidem hříšným v Adamovi – a s lidem svatým v Kristu; se syny ďáblovy a syny Božími; s lidem ztraceným a spaseným; s lidem světa a lidem Kristova těla; s lidem nemilovaným a milovaným ...

Milosrdenství a spásná láska

Lid milovaný Bohem spásnou láskou byl vyvolen ještě před založením světa, Bůh mu trpělivě prokazoval *obecnou lásku* a *milosrdenství*, aby dospěl ke spáse:

◆ *Hospodin se mi ukázal zdaleka: „Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak trpělivě prokazoval milosrdenství...“ (Jr 31,3)*

Pán Ježíš Kristus dostal od Otce ty, které Bůh miloval spásnou láskou od věků. Ta má diametrálně jinou kvalitu než *obecná láska*, která sice může zajistit dobré pozemské bytí, ale bez Boha, bez smyslu života.

40 ZÁPAS O DUŠI

♦ *V něm [Kristu] nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří. (Ef 1,4)*

Bůh je láska. Bůh je ale také svatý. Proto miluje své svaté v Kristu a nenávidí (z hlediska spásné lásky) každého, kdo není z jeho svatého lidu. Boží svatost je vymezena takto:

♦ *Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost, proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad všechny tvé druhy. (Žd 1,9)*

Bůh miluje spásnou láskou své vyvolené od věků. Miloval je již před založením světa. Koho Bůh miluje spásnou láskou, toho zná. Když Adam poznal Evu, tak otěhotněla. Znat znamená intimně milovat:

♦ *Já jsem dobrý pastýř; znám [miluji] své ovce a ony znají [milují] mne, tak jako mě zná [miluje] Otec a já znám [miluji] Otce. A svůj život dávám za ovce. (J 10,14–15)*

Tak jako Bůh miloval své vyvolené vždy spásnou, intimní láskou, tak stejně vždy a před založením světa nemiloval spásnou láskou ty, které ponechává na pospas jejich svévoli, která je pod mocí toho Zlého. A Bůh mnohé, nábožně založené, nikdy neznal. Neznal je od věků, neznal je před založením světa. Nikdy nebylo, aby je miloval intimní, spásnou láskou, přestože jim prokazoval trpělivé dobrodiní

obecnou milostí a láskou. Neznat znamená nemilovat, nemít intimní vztah:

♦ *Mnozí mi řeknou v onen den: ‚Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?‘ A tehdy já prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal [nemiloval]; jděte ode mne, kdo se dopouštěte nepravosti.‘ (Mt 7,22–23)*

Závěr

Když řekneme, že Bůh všechny miluje stejným způsobem, měli bychom se nad tímto výrokem hlouběji zamyslet. Jistě, **všechny bez výjimky miluje v obecném smyslu**, ale ve spásném smyslu miluje zvláštním způsobem jen svůj vyvolený lid. Písmo nabádá, aby se každý vzepřel zlu; totéž Písmo ale jasně dává na vědomí, že toho nikdo není schopen. Písmo nabádá, aby každý hledal Boha a Jeho spásu; totéž Písmo ale jasně dává na vědomí, že toho nikdo není schopen. Proto Bůh zahrnuje *obecnou milostí* a shovívavou, trpělivou láskou celé padlé stvoření. Tuto obecnou Boží přízeň nesmíme zaměňovat za zvláštní, *spásnou milost* a intimní lásku, kterou Bůh chová ke svému zvláštnímu lidu, který si zamiloval před věky.

– pst –

K tomuto článku připojujeme ještě pár veršů k zamyšlení:

♦ *Kdo je Bůh jako ty, který snímá nepravost, promíjí nevěrnost pozůstatku svého dědictví! Nesetrvává ve svém hněvu, neboť si oblíbil milosrdenství. Opět se nad námi slituje, rozšlape naše nepravosti. (Mi 7,18–19)*

♦ *Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů. (Mt 1,21)*

♦ *Tak jako jsi mu dal pravomoc nad veškerým tělem, aby všem těm, které jsi mu dal, dal život věčný. (J 17,2 KMS)*

♦ *Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval. (Ef 5,25)*

♦ *Tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchů mnohých. (Žd 9,28)*

♦ *Ovšem pevný Boží základ trvá a nese nápis ‚Pán zná ty, kdo jsou jeho‘ ... (2 Tm 2,19)*

ROZTRŽENÁ OPONA

◆ *V té chvíli se chrámová opona roztrhla vedví odshora až dolů. (Mt 27,51)*

Když se roztrhla tato silná a tlustá opona, nešlo o nějaký méněcenný zázrak. Nešlo jen o pouhý projev moci; tato událost je pro nás poučná v mnoha ohledech. Starý zákon bohoslužeb byl odstraněn a roztržen a odložen podobně jako obnošený kabát. Když Ježíš zemřel, všechny oběti byly dokončeny, protože v Něm byly všechny naplněny, a proto místo, kde byly prováděny, bylo označeno znamením zmaru. To roztržení také odhalilo všechny skryté věci staré smlouvy: náhle byla vidět slitovnice a z ní zářila sláva Boží. Smrtí Pána Ježíše Krista se nám dostalo jasného Božího zjevení, protože On „nebyl jako Mojžíš, který měl tvář zakrytou závojem“. Život a nesmrtelnost byly náhle přivedeny na světlo a věci, které byly od stvoření světa skryty, jsou v něm zjevné. Každoroční obřad smíření byl tak zrušen. Zástupná oběť, krev za hřích, která byla každoročně prolévána za oponou, byla nyní prolita jednou provždy

slavným Veleknězem, a proto bylo místo tohoto symbolického obřadu roztřeno. Už není třeba krve býků a beranů, protože Ježíš už za oponu vstoupil se svou vlastní krví. Proto je teď dovoleno přistoupit k Bohu a ta výsada patří každému, kdo věří v Krista Ježíše. Není tu jen nějaká dírka, kterou bychom mohli nakouknout na slitovnici, ale ta opona byla roztržena odshora až dolů. Smíme směle přijít k trůnu nebeské milosti. Mýlíme se snad, když říkáme, že otevření svatyně svatých Pánovým zvoláním z kříže je předobrazem otevření bran ráje pro všechny svaté díky Pánově utrpení? Náš krvácející Pán má klíče k nebi; On otvírá a nikdo nemůže zavřít; vstupme s Ním do nebeských míst a sedme tam s Ním, dokud naši společní nepřátelé nebudou položeni k Jeho nohám.

– Charles H. Spurgeon –

Ranní a večerní zamyšlení, (19. dubna)

přeložil Petr Pokorný

HOMOSEXUALITA – CO O NÍ ŘÍKÁ BŮH?

Homosexualita patří mezi nejkontroverznější témata současnosti. Homosexuálové se snaží rozpoutat celosvětovou veřejnou diskusi, aby prosadili své požadavky a získali zvláštní práva. A zdá se, že heterosexuálové si nejvíce ze všeho přejí, aby se otázkou homosexuality vůbec nemuseli zabývat, s nadějí, že celý problém jednoduše zmizí.

Politikaření v pozadí moderního homosexuálního hnutí však heterosexuálům nedovoluje zastávat neutrální postoj navěky. V mnoha zemích vznikají zákony proti homofobii, jež mají ochránit homosexuálně orientované lidi před projevy nenávisti a otevřenou i nevyslovenou kritikou.

Debaty o homosexualitě se přenesly i do církve a nabraly na intenzitě. Některé denominace přijaly homosexualitu jako legitimní formu lidské sexuality, jiné ji naopak velice silně a nekompromisně odsoudily. Našli bychom sbory, v nichž působí „ordinovaní“ homosexuální duchovní, a dokonce celé deno-

42 ZÁPAS O DUŠI

minace, které se svou homosexuální orientací nepokrytě pyšní.

Vezmeme-li v úvahy všechny tyto skutečnosti, je na místě, abychom jasně formulovali svůj postoj v otázce homosexuality. Naší touhou je řídit se Bibli, Božím slovem. Cílem tohoto článku je tedy podívat se na to, co v Písmu o homosexualitě říká Bůh, abychom pak mohli jednat v souladu s Jeho vůlí.

Co říká Bible?

Ať se jedná o jakoukoliv otázku, vždy záleží především na tom, co říká Bůh. A protože On nám dal Bibli jako své psané inspirované zjevení, můžeme její slova přijímat jako slova samotného Boha – nelze mezi nimi činit rozdíl.

Při zkoumání biblického učení o homosexualitě je důležité, abychom svou pozornost věnovali Starému i Novému zákonu. Někteří lidé dnes přikládají prvořadou důležitost Starému zákonu, jiní naopak Novému. My jsme však přesvědčeni, že prvořadá důležitost náleží oběma, a jen společně nám mohou poskytnout jasný a ucelený obraz Božího postoje vůči homosexualitě.

Homosexualita ve Starém zákoně

Nejvhodnějším místem, kde bychom mohli se studiem homosexuality začít, je hned první kniha Bible. Už její úvodní stránky nám velice rychle odhalí Boží pohled na věc. A musíme říci, že Boží pohled je zcela odlišný od toho, co dnes hlásá hnutí homosexuálů.

Genesis 1,27–28 nám představuje Boží záměr s lidskou sexualitou. Stvořitel zde svému stvoření odhaluje svůj plán – stvořil jednoho muže a jednu ženu, kteří měli plodit děti, množit se a panovat nad celým stvořením. Když pak v Genesis 2,24 mluví o manželství,

říká, že se mají stát jedním tělem. Jejich těla stvořil tak, aby se mohla spojit, být jedním a dát život další generaci lidí. To vše však mělo své místo pouze v kontextu manželství.

V **Genesis 19,4–8** nacházíme první zmínku o sexuálním jednání, které bylo v rozporu s Božím ustanovením. Už v **Genesis 18,20** Bůh prohlásil, že hřích Sodomy a Gomory je „velmi těžký“ (B21). V kapitole 19 pak najdeme jasnou ukázkou toho, jak závažný jejich hřích byl. Muži žijící v Sodomě přišli k Lotovu domu v touze po homosexuálním styku s jeho hosty. Lot jejich jednání nazval ohavností (19,7), ale sodomští muži ve své zvrácenosti odmítli odejít, a tak se vzápětí zachoval zvráceně i Lot, když jim nabídl své dcery. Byla to děsivá a nebezpečná situace, ale Bůh nakonec Lotovy dcery ochránil.

Levitikus 18 je výčtem různých příkázání souvisejících se sexuální čistotou. Mojžíš se v této kapitole vyslovuje proti nahotě, incestu, smilstvu, homosexualitě (18,22), styku se zvířaty a cizoložství. Všechny tyto skutky označuje za ohavnost (18,22.29). Lidé, kteří by se jich dopustili, měli být vyobcováni (18,26.29). Bůh svému lidu přísně zakázal, aby se dopouštěli kterékoliv z těchto ohavností (18,30) a trestal je, pokud ho neposlechli (18,25).

I **Levitikus 20,13** označuje homosexuální styk za ohavnost. Bůh v tomto verši Izraelcům přikázal, aby takové lidi usmrtili, a dodává, že vina za jejich přestoupení padá pouze na jejich hlavu.

S homosexualitou úzce souvisí také **Deuteronomium 22,5**. Bůh zde mužům zakazuje oblékat se jako ženy a ženám jako muži. Prohlásil, že ti, kdo by tak

činili, jsou v jeho očích ohavní. Bůh ve svém slovu neponechal transvestitismu nejmenší prostor, naopak on sám určuje hranice mezi pohlavími. Jeho stvoření má ctít jeho ustanovení (Genesis 1,27) a žít podle něj. Homosexuálové, kteří se převlékají za opačné pohlaví, se v Božích očích dopouštějí ohavného hříchu.

V **Soudců 19** můžeme najít příběh v mnoha ohledech podobný příběhu Lota z Genesis 19. I v tomto případě se obyvatelé města chtěli dopustit homosexuálního násilí na hostu. A majitel domu jejich chování a touhy znovu označuje za hanebné (19,23; B21).

Starý zákon označuje homosexualitu vždy za zkaženost, zvrácenost a ohavnost. V Bibli nenajdeme ani jediné místo, kde by homosexualita byla oslavovaná, jak se tomu často děje v dnešní době. To, co dnes oslavujeme, přinášelo ve starozákonní době smrt, rozvrat a zánik. Charles Spurgeon jednou o homosexualitě řekl:

Kvůli ní kdysi Sodomu postihlo peklo z nebe; Bůh na ni seslal oheň a síru, protože tělesný chtíč sodomských se nad městem vznášel jako odporný pach; nevěstky, cizoložníci i smilníci jednoho dne poznají, že jejich hřích Boha nesmírně popouzí.

Bůh nenávidí jakoukoliv nemorálnost a nemůže nemorální chování přehlížet, protože je porušením Jeho ustanovení.

Homosexualita v Novém zákoně

Ani Nový zákon se tématu homosexuality nevyhýbá a stejně jako Starý zákon ji označuje za hříšnou a zvrácenou. Pavel o homosexualitě píše hned ve třech svých listech.

V **Římanům 1,24–32** mluví o homosexualitě zcela nepokrytě a mimo jiné zde zmiňuje, že Bůh lidi vydává napos-

pas jejich touhám a nečistotě a používá je tak jako jednu z forem trestu. Bůh těmto lidem odebrává jejich zábrany a nechává je zakusit plný dopad a následky jejich vlastního hříchu. Lidé, kteří takto hřeší, zakusí všechnu hrůzu, kterou jejich nepravost přináší. V tomto případě mohou následky představovat tělesné potíže, choroby nebo i smrt.

Pavel homosexualitu popisuje hned několika různými výrazy: potupná vášně, záměna přirozeného styku za nepřirozený, hanebnost a poblouzení (1,26–27). Neřká o ní zcela nic pozitivního. V jeho slovech nenajdeme ani nejmenší náznak oslavy sexuálního styku dvou žen nebo dvou mužů. Homosexuální jednání je hanebné, takže by se dotýčný měl kvůli němu chtít skrýt, a ne se předvádět na ulicích.

Dalším klíčovým novozákonním textem o homosexualitě je **1. Korintským 6,9**. Bůh zde prohlašuje, že nespravedliví lidé nebudou dědici Jeho království a v následném výčtu uvádí smilníky, modláře, cizoložníky, rozkošníky, *homosexuály*, zloděje, hrabivce, opilce, utrhače a lupiče. Všechny tyto věci Bůh považuje za ohavnost a lidé, kteří tak jednají, nevejdou do Božího království. Přesto však Bůh hned v následujícím verši dává naději i jim!

◆ *Takoví jste někteří byli. Ale dali jste se omýt, byli jste posvěceni, byli jste ospravedlněni ve jménu našeho Pána Ježíše Krista a v Duchu našeho Boha. (1 K 6,11)*

Právě v těchto slovech se skrývá naděje pro homosexuály – mohou být očistěni a osvobozeni od svého zvráceného života. Každý hříšník, který se odvrátí od hříšného života a přijde ve víře k Ježíši

44 ZÁPAS O DUŠI

Kristu, v NĚm bude očištěn, ospravedlněn a posvěcen. Jedině tak může člověk získat přístup do nebeského království.

Poslední novozákonní pasáží, která mluví o homosexualitě, je **1. Timoteovi 1,9-10**. V tomto textu Pavel popisuje účel Zákona. Poukazuje na to, že Zákona není určen pro spravedlivé, ale pro „lidi nespravedlivé a vzpurné, bezbožné a hříšné, pro lidi nesvaté a světské, pro otco- vrahy a smilníky, *homosexuály*, únosce, lháře, křivopřísežníky, a co ještě jiného se přičítá zdravému učení.”

Homosexuálové jsou v této pasáží zařazeni po bok lidí, kteří se dopouštějí těch nejhorších hříchů. Homosexualita je hřích. V Božích očích je ohavná a nemorální. Bůh nenávidí jakoukoliv nemorálnost a na mnoha dalších místech Nového zákona ukazuje, že je velice důležité vyhybat se nemorálnímu životu.

Galatským 5,19-21 vyjmenovává několik různých hříchů a začíná cizoložstvím, smilstvem, nečistotou a bezuzdností. Homosexualita těmto pojmům odpovídá. Bůh nenávidí jakékoliv sexuální hříchy, ať už je páchají heterosexuálové nebo homosexuálové. A svou nenávist vůči nemorálnosti dává jasně najevo i v listech Efezským a Koloským.

V **Efezským 5,3-5** Bůh říká, že nemorálnost, jakákoliv nečistota nebo lakota nemají být mezi Božím lidem ani zmiňovány. Bůh zde znovu zdůrazňuje, že takoví lidé nevejdou do nebeského království. V **Koloským 3,5** pak Bůh vybízí všechny křesťany, aby umrtvovali své pozemské sklony, jako jsou smilstvo, nečistota, vášeň, zlá žádost a lakomství. Sexuálně nemorální jednání nelze na základě Písma nijak ospravedlnit. Bible nám nedává svolení žít si, jak sami chce-

me, ale velice jasně ukazuje, že sex je čistý pouze v rámci manželství jednoho muže a jedné ženy.

V **Matoušovi 19,4-6** nám Ježíš vysvětluje Boží záměr s manželstvím. Podle Ježíšových slov mají manželé – muž a žena – být jedním tělem po celý svůj život. O něco dále (**Židům 13,4**) pak Písmo říká, že manželské lože má být neposkrvněné. To je Boží záměr. Cokoliv jiného je jen lidským výmyslem a vzpourou proti Bohu.

Závěry plynoucí z Písma

Jakákoliv sexuální nemorálnost, ať už se jedná o homosexualitu, smilstvo, incest, zoofilii, nebo cizoložství je v Božích očích ohavností. V **Judovi 7** nám Bůh předkládá Sodomu a Gomoru jako jasný příklad soudu, který čeká všechny zvrácené lidi. Jejich koncem je věčný trest v pekle (Juda 7).

Zde nejde o názor člověka, ale o slova Bible, o Boží slova. Homosexuálně žijícím lidem možná budou znít tvrdě, přesto se ale nic nemění na tom, že tak zní slova samotného Boha. Verše, kterým jsme se v tomto článku věnovali, nám ukazují Boží postoj k homosexualitě. To ale neznamená, že by homosexuálové neměli žádnou naději. Stejně jako se v korintském sboru našli lidé, kteří dříve byli homosexuály, a Bůh je z jejich hříšného života zachránil, tak mohou být homosexuálové zachráněni před nadcházejícím soudem i dnes. Bůh touží po tom, aby činili pokání, vzdali se svého zvráceného jednání a obrátili se ke Kristu, v němž mohou dojít spasení a oduštění.

Jak můžeme homosexuálům prokazovat Kristovu lásku?

Často se říká: „Mějte v nenávisti hřích, ale milujte hříšníka.“ Přesně to bychom

měli dělat i v tomto případě. Přesně to dělá Bůh. Měli bychom milovat každého člověka bez ohledu na jeho národnost, barvu kůže či hříchy, kterých se dopustil. Ke všem bychom měli být vlídní a jednat s nimi stejně, jak by s nimi jednal Kristus.

Přesto však Kristus nedovoloval lidem pokračovat v jejich hříchu; naopak, vždy je volal k pokání. Měli bychom v lásce říkat lidem pravdu (Ef 4,15) a zvěstovat jim slavné evangelium Ježíše Krista. Měli bychom být jejich přáteli a říci jim o Kristově lásce.

Jak být osvobozen od homosexuality?

Všechny hříšnický, a nezáleží na tom, zda jde o heterosexuály nebo homosexuály, čeká Boží soud a trest. Bůh však ve své lásce poslal vlastního Syna, aby za nás zemřel a zaplatil cenu za náš hřích.

Pouze víra v Ježíše Krista z nás může sejmut vinu a zachránit nás od trestu, který si všichni do jednoho zasloužíme. Když přijdete ke Kristu s prosbou o spasení, Bůh vám odpustí každý váš hřích

a dá vám věčný život. Žádný jiný způsob, jak vstoupit do Jeho království, neexistuje. Bible říká:

◆ *Vyznáš-li svými ústy Pána Ježíše a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš zachráněn. Srdcem se věří k spravedlnosti a ústy se vyznává k záchraně. (Ř 10,9-10)*

O několik veršů dále pak Bůh zaslubuje:

◆ *Každý, kdo by vzýval Pánovo jméno, bude zachráněn. (Ř 10,13)*

To je první krok ke svobodě – poznat a přijmout Ježíše Krista jako svého osobního Pána a Spasitele. Dalším krokem je najít si a pravidelně navštěvovat sbor, v němž budete moci poznávat Bibli a růst ve svém vztahu s Ježíšem Kristem. A právě tak je pro duchovní růst nezbytná i modlitba a studium Božího slova.

◆ *Neboť tak Bůh miluje svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.*

(J 3,16)

– Lance Roberts –
BJB Kroměříž

NAPSALI JSTE NÁM

Příchod Páně

☞ *Je mi líto, to podstatné, co vám bylo 15. 11. 2010 sděleno, jste čtenářům neoznámili k jejich osobnímu zkoumání dle Sk 17,11. Je hodně biblických důkazů, že Boží soud nastane 21. května 2011 (Sk 17,31).*

Z Bible zjištěné podrobnosti jsou na internetu (pozn. red.: nechceme nikoho zmást, proto adresu neuvádíme,).

Zápasíte o duši nebo o ideologii? A o to, co čtenáři nesmí vědět? Tedy:

- *Stvoření světa v roce 11.013 př. Kr., potopa 4.990 př. Kr., etc. + 7.000 let = 2011 po Kr. konec.*

V Bibli je plno čísel a dat, ze kterých lze tyto výsledky vyčíst. Podle Zj 22,19 tato čísla a data nelze z Bible ubírat.

– František O., – 31. 1. 2011

Milý bratře.

Je skvělé, že vyhlížíte Pánův příchod. Je to postoj, který Písmo znovu a znovu chválí a doporučuje všem křesťanům. Na druhé straně ale musím říci, že mne zarmucuje, kolik lidí podléhá falešným učitelům a učením, a podle toho, co píšete, mi nezbývá než říci, že jste jim podlehl také vy a jejich bludy navíc šíříte

46 ZÁPAS O DUŠI

dál. Je to přesně to, před čím varoval apoštol Pavel tesalonické:

◆ *Pokud jde o příchod Pána Ježíše, kolem něhož budeme shromážděni, prosíme vás, bratří, abyste se nedali snadno vést z rovnováhy nebo vylekat nějakým projevem ducha nebo řečí či listem, domněle pocházejícím od nás, jako by den Páně měl už nastat. (2 Te 2,1-2)*

Apoštol dále napsal, že nejprve musí dojít k některým věcem, než nastane slavný den Páně (2 Te 2,3-12).

Ve svém prvním listu tesalonickým pak tento učitel pohanských národů (2 Tm 1,11 K), který se setkal s Kristem tváří v tvář, píše, že není nutné psát cokoliv o hodině nebo dni, kdy Pán přijde:

◆ *Sami přece dobře víte, že den Páně přijde, jako přichází zloděj v noci. ...Vy však, bratří, nejste ve tmě, aby vás ten den mohl překvapit jako zloděj. (1 Te 5,2.4)*

Pán přijde v den, kdy to **nikdo** nečeká (Lk 12,46). Mnohokrát v historii již lidé mnoha „zaručenými“ a „biblickými“ způsoby spočítali, kdy přesně Pán přij-

de. Ale Pán není poskokem lidí! Přijde, až se naplní čas. A neopozdí se ani o jedinou vteřinu. Doporučuji Vám k přečtení článek Pavla Steigera *Kdy Pán Ježíš nepřijde* ze ZODu č. 56. Najdete ho na našich webových stránkách.

Musím říci, že mne udivuje, že služba, která očekává a předpovídá příchod Pána za necelý měsíc, na svých webových stránkách stále žádá online finanční podporu. Jasně to svědčí o skutečném cíli.

Boží slovo nikde nevede křesťany k tomu, aby počítali, kdy má nastat den příchodu Pána. Naopak nás vede k tomu, abychom žili rozumně, zvěstovali druhým evangelium a s láskou vyhlíželi příchod našeho Spasitele (2 Tm 4,5-8).

◆ *Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista. (Tt 2,11-13)*

– Jaroslav Kernal –

PŘEHLED HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2010

Příjmy ČR: 903.378,- Kč

Z toho:

- domácí dárci 677 322,- Kč (721 dárců)
- zahraniční dárci 226 056,- Kč (7 d.)

Výdaje ČR: 795.646,- Kč

Z toho:

- Tisk: 187.770,- Kč
- Rozesílání: 136.904,- Kč
- Služby: (práce šéfredaktora, administrativní práce, korektury, provoz serveru, překlady): 345.500,- Kč
- Ostatní náklady (provoz kanceláře, náklady na konferenci): 75.472,- Kč

Příjmy SR: 1.785,- EUR

Výdaje SR: 900,- EUR

Pozn. 1: Služby – nejedná se o mzdy, protože Zápas o duši nemá žádné zaměstnání.

Pozn. 2: Výdaje na Slovensku se týkají pouze distribuce časopisu.

Vám všem, kteří jste nás v minulém roce podporovali (nejenom finančně, ale i modlitebně, či povzbuzováním) velice děkujeme. Vaší štědrosti si velmi vážíme a jsme za vás Pánu vděční.

Biblické korespondenční kurzy pro děti

Už Vás napadlo, že v knížkách pro děti se objevují jen ty nejznámější biblické příběhy a že je to škoda?

Říkáte si někdy, že škola je tu, aby připravila naše děti pro život, ale tu hlavní učebnici – Boží Slovo – tam nemají?

Pokud ano, rádi bychom vám nabídli naše kurzy:

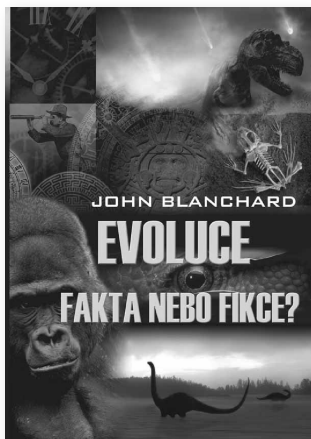
- spousta malování (pro mladší) a luštění (pro starší)
- tříleté cykly – každý jde hlouběji do tajemství Božího Slova
 - propojení Písma s praktickým životem
 - od 4 do 18 (120) let

Neváhejte si lekce zdarma stáhnout nebo objednat v tištěné podobě na:

www.poznejbibli.cz

kurzy@poznejbibli.cz 720 530 553

Nakladatelství Poutníkova četba

Evoluce – fakta nebo fikce?

John Blanchard

Prozkoumejte blíže tvrzení evoluční teorie o původu života spolu s Dr. Blanchardem. Jistě objevíte nová fakta, o kterých vám ve škole nikdo neřekl... Možná, že existují ještě jiné odpovědi na otázky o vzniku života!

Vynikající materiál na téma evoluce vs. stvoření vhodný k rozdávaní vašim skeptickým přátelům.

ISBN 80-903221-6-6, sešit, 40 stran,

cena: 40,- Kč/1 ks, 38,- Kč/ks při koupi 5 a více kusů, 36,- Kč/ks při zakoupení 10 a více kusů.

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,

tel.: +420 472 741 623

Poutníkova četba, Žandov 85, Chlumeč 403 39

Pomoc na cestě ke Kristu www.rozcesti.org

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek
a případné připomínky, názory, náměty nebo
články adresujte na:**

zapasodusi@gmail.com

Nebo na adresu: **Zápas o duši**
Veleslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem

Telefon do redakce: (+420) 411 440 021

**Dobrovolné příspěvky pošlete přiloženou složenkou
nebo převodem z účtu.**

**Jako variabilní symbol použijte číslo
uvedené na Vaší etiketě.**

Název účtu: ZOD - HCJB World Radio
KB Pohořelec 152/3, 11800 Praha Hradčany
Číslo účtu: 96538621 / 0100

<http://www.reformace.cz> nebo <http://zod.reformace.cz>

**Můžete poslouchat nebo si stáhnout několik
set audio pořadů nejen z produkce HCJB, ale i z produkce TWR ·
Přečtěte si všechny ZODY od roku 1989 · Přečtěte si desítky úvah**
• Podívejte se na vznikající složku s elektronickými knihami ·
Ve složce o Ekvádoru najdete mnoho zajímavostí

HCJB vysílání v Rádiu 7 (www.radio7.cz)

pondělí 23³⁰-0⁰⁰, středa 15³⁰-15⁴⁵, čtvrtek 5⁰⁰-5³⁰

ZÁPAS O DUŠI © vydává ZOD - Zápas o duši, HCJB World Radio
Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 6, IČ: 41605012

Redakce a administrace: Veleslavínova 14, 400 11 Ústí nad Labem

Odpovědný redaktor: Jaroslav Kernal

Redakční rada: Radovan Hynek, Petr Papež, Klára Steigerová, Pavel Steiger,
Iva Suchá, Jan Suchý

Číslo 108, vyšlo 15. dubna 2011, ev. č. MKČR: E 11180

Tiskne PBtisk s. r. o., Dělostřelecká 344, 26101 Příbram

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

ISSN 1804-2880